

BIBLIOTECĂ ȘTIINȚIFICĂ
A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

**„MUZEUL
E ARSENALUL CEL MAI PUTERNIC
CU CARE UN POPOR
ÎȘI APĂRĂ ORIGINEA, IDENTITATEA
ȘI TOT CE A MOȘTENIT
DE LA STRĂBUNI”**
IOSIF STERCA-ȘULUȚIU

18 MAI

Ziua Internațională a Muzeelor

„Muzeul este o instituție aflată în slujba societății și a dezvoltării acesteia, deschisă publicului, care achiziționează, conservă, comunică și expune, în scopul cercetării, educației și divertismentului, dovezi materiale ale oamenilor și ale mediului lor înconjurător”.

definiție dată de Comisia Internațională a Muzeelor (ICOM)

<http://ziarullumina.ro/repere-si-idei/muzeul-o-autoritate-vie-indispensabila-pentru-societate>

*„Prin obiectele pe care le conservă,
muzeele colecționează, în fapt, povestiri
pe care le transmit memoriei
comunităților în care trăim. Aceste
obiecte reprezintă în cea mai mare
măsură expresia patrimoniului nostru
cultural și natural....”*

*președintele Comitetului Național Român ICOM, dr. Virgil Nițulescu,
directorul Muzeului Țăranului Român.*

„Muzeele aduc în atenția contemporaneității pagini de istorie, civilizație, religie, cultură, literatură, artă, ocupării, pasiuni, inovații etc., toate la un loc însumând, ca într-o chintesență, cultura și civilizația societății omenești”

arhim. Mihail Daniliuc

<http://ziarullumina.ro/repere-si-idei/muzeul-o-autoritate-vie-indispensabila-pentru-societate>

18 mai – Ziua Internațională a Muzeelor

- Începînd cu 1977, în fiecare an, la data de 18 mai, muzeele din întreaga lume își sărbătoresc propria lor zi prin evenimente menite a sublinia rolul important pe care îl au aceste respectabile instituții de cultură.
- Forul internațional care coordonează activitatea muzeelor din lume îl reprezintă I.C.O.M.-ul (Comisia Internațională a Muzeelor), din care fac parte reprezentanți ai majorității țărilor de pe glob.
- În fiecare an, Ziua Internațională a Muzeelor adună mai multe muzee din întreaga lume. În 2013, 35.000 de muzee din 143 de țări de pe cinci continente au participat la Ziua Internațională a Muzeelor.

<http://network.icom.museum/international-museum-day>

În fiecare an acestă zi se sărbătorește sub un generic

**Genericul din anul
2014 este:**

**„COLECȚIILE
MUZEALE FAC
CONEXIUNI”**

**Cu ocazia acestei zile în toată lumea are
loc un eveniment important:**

Noaptea Europeană a Muzeelor

17 Mai 2014

Noaptea Europeană a Muzeelor este un eveniment de succes inițiat de Ministerul Culturii și Comunicării din Franța și aflat deja la a zecea ediție. Evenimentul este patronat, în mod tradițional, de Consiliul Europei, de UNESCO și de Consiliul Internațional al Muzeelor (ICOM).

Noaptea Europeană a Muzeelor este pandantul nocturn al Zilei Internaționale a Muzeelor, care are loc întotdeauna pe 18 mai. La evenimentul respectiv au aderat în această perioadă de timp peste 3000 de muzee din 47 țări din Europa și din întreaga lume.

<http://www.noapteamuzeelor.ro/>

Ziua Internațională a Muzeelor și Noaptea Europeană a Muzeelor în Republica Moldova

În zilele de 17-18 mai și muzeele din Republica Moldova vor marca cele două evenimente culturale în vederea promovării patrimoniului cultural și a politicilor de educare și culturalizare a oamenilor din Republica Moldova: *Ziua Internațională a Muzeelor și Noaptea Europeană a Muzeelor*. Aceste evenimente sunt organizate în premieră sub patronajul Ministerului Culturii.

La cea de-a 10 ediție peste 100 de muzee teritoriale și 6 muzee naționale își vor deschide ușile pentru vizitatori care vor putea assista la ateliere de creativitate, lupte medievale, expoziții de decorațiuni militare, recitaluri de muzică susținute de diverse orchestre folclorice, expoziții de pictură, recitaluri de pian etc.

<http://www.moldova.org/sugestii-pentru-acest-sfarsit-de-saptamana-noaptea-europeana-a-muzeelor-la-chisinau/>

Conform Biroului Național de Statistică la momentul actual în Republica Moldova funcționează 116 muzee.

<http://www.statistica.md/category.php?l=ro&idc=121&>

SUB PATRONAJUL
MINISTERULUI CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA

Noaptea
a europeană

muzeelor

SÂMBĂTĂ, 17 MAI 2014 | 17:00-02:00 | INTRARE LIBERĂ

Inaugurare: 17 mai 2014, ora 17.00. Str. 31 August 1989,
în fața Teatrului Republican de Păpuși Licurici

LA NOTTE DEI MUSEI
SABATO 17 MAGGIO 2014
un evento europeo

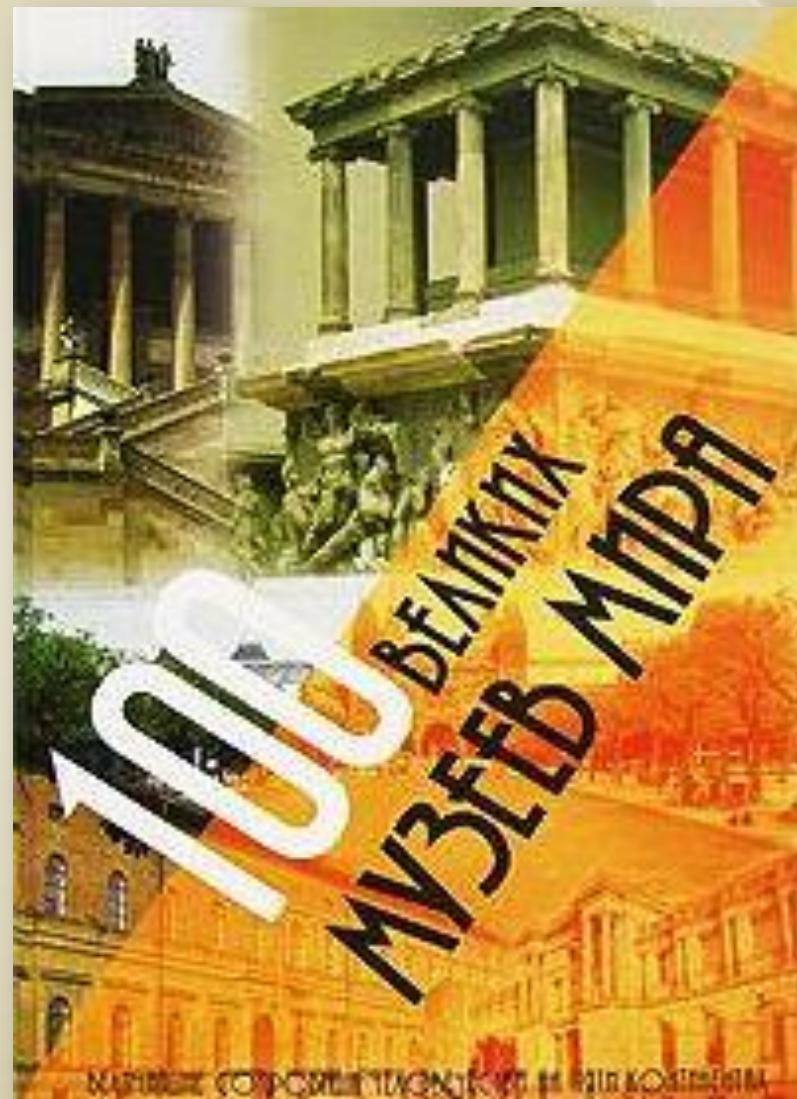
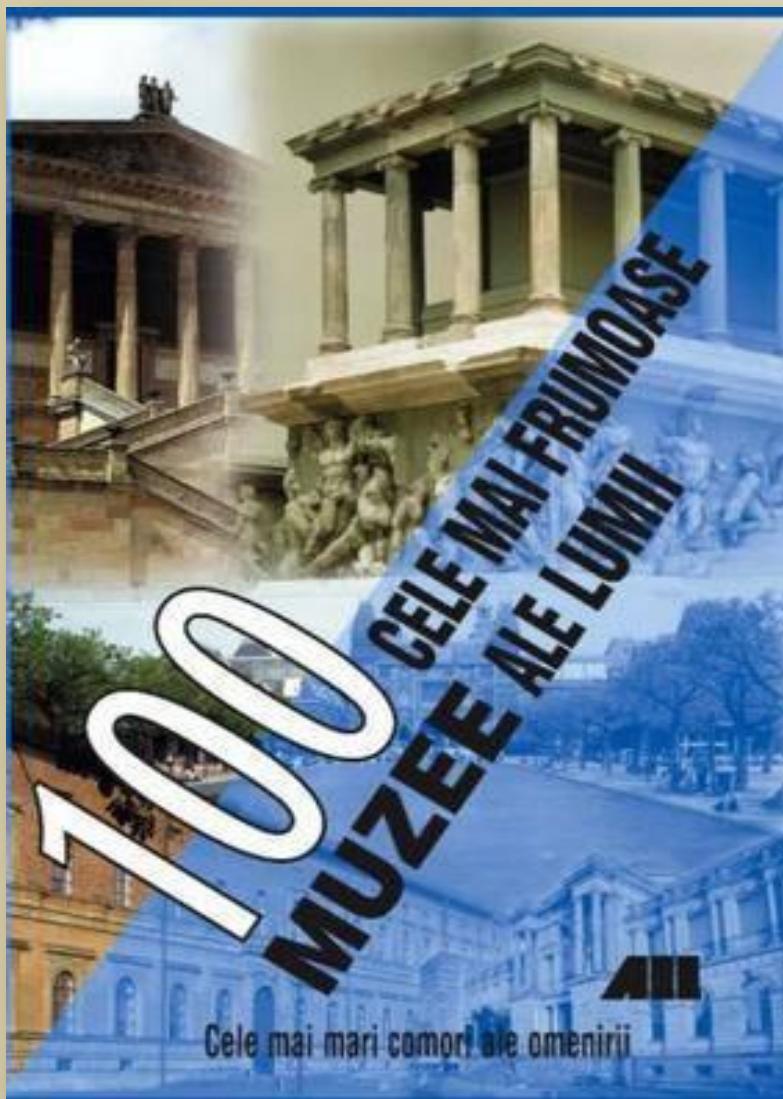
Noc Muzeów
we Wrocławiu
17 maja 2014

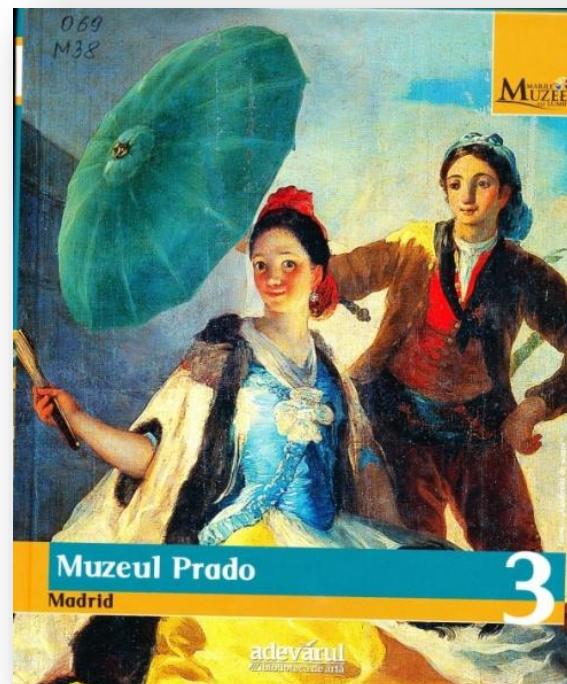
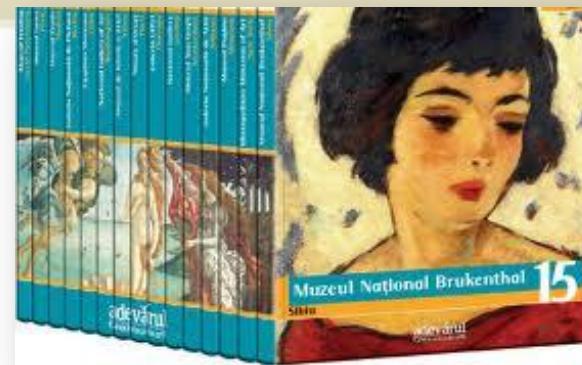
Noaptea
muzeelor

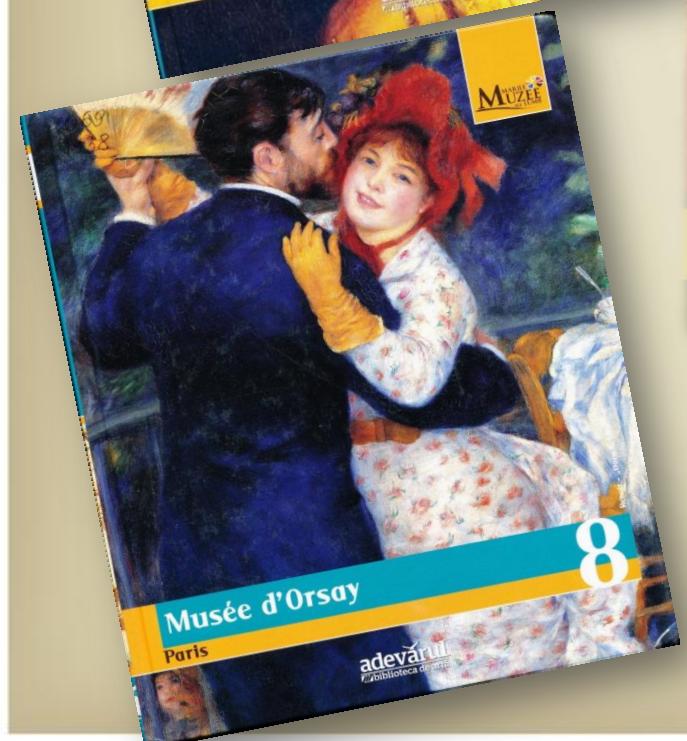
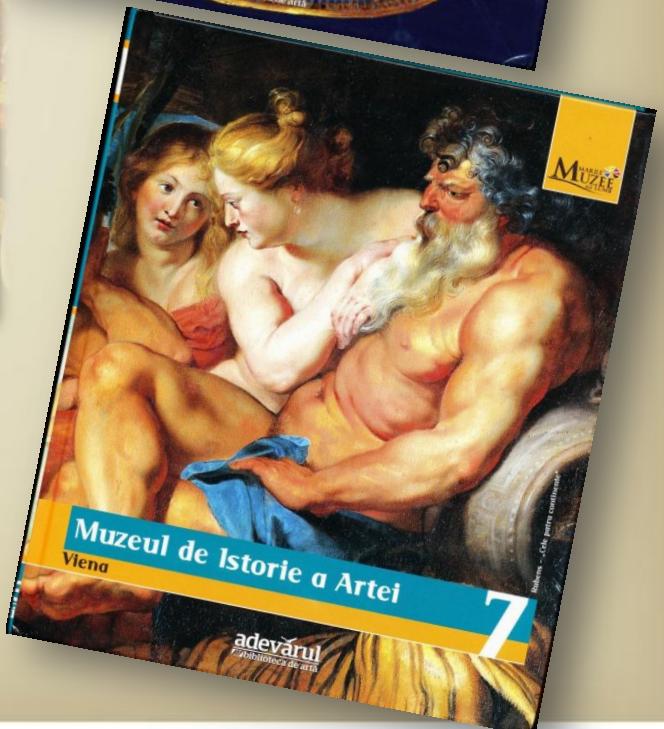
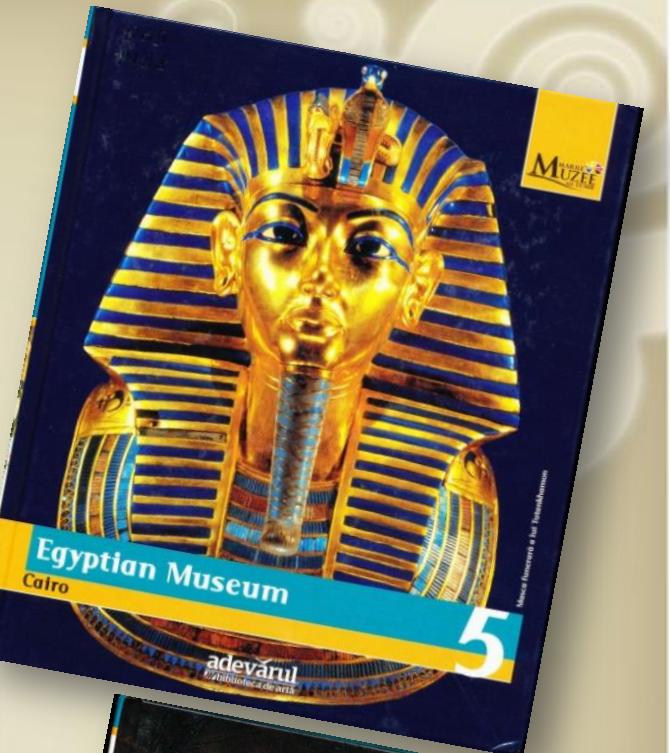
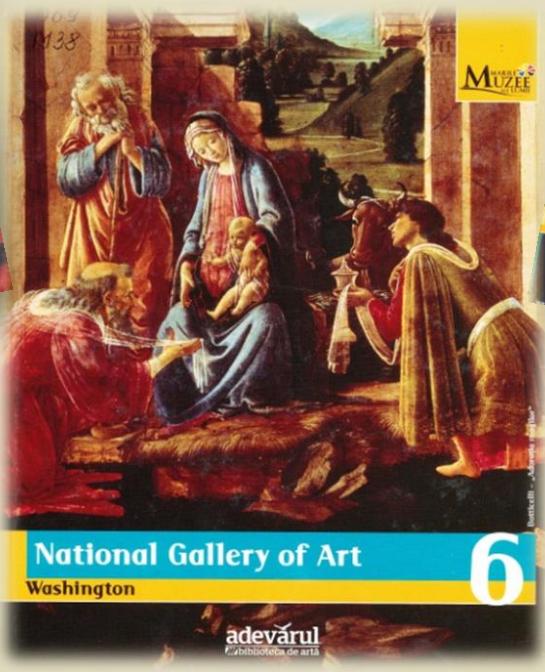
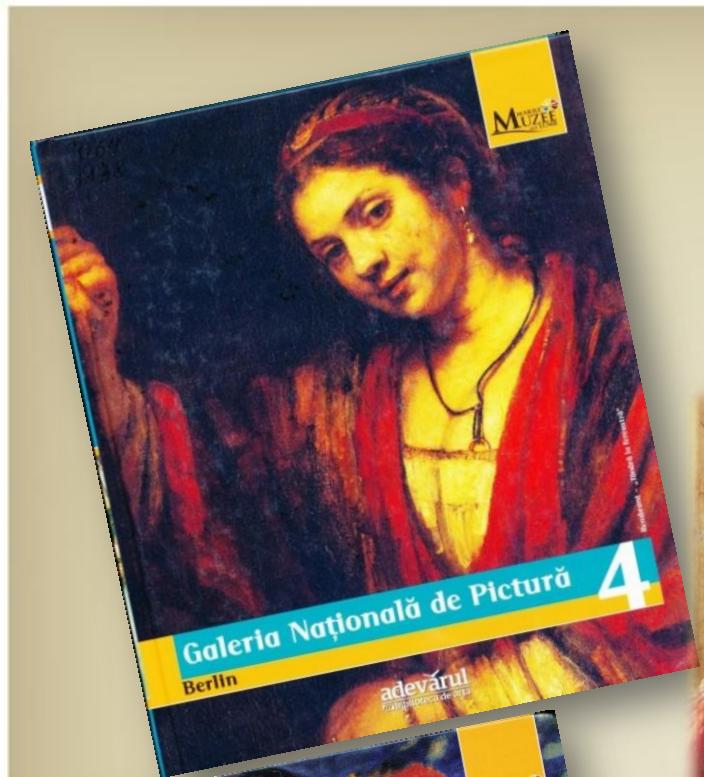
2014

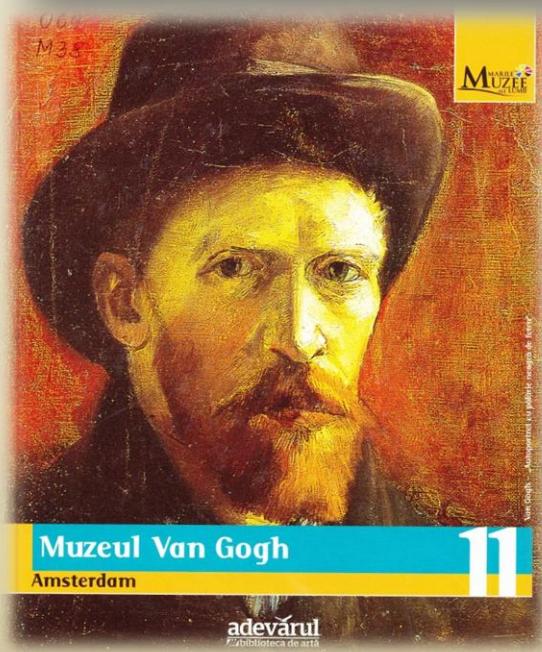
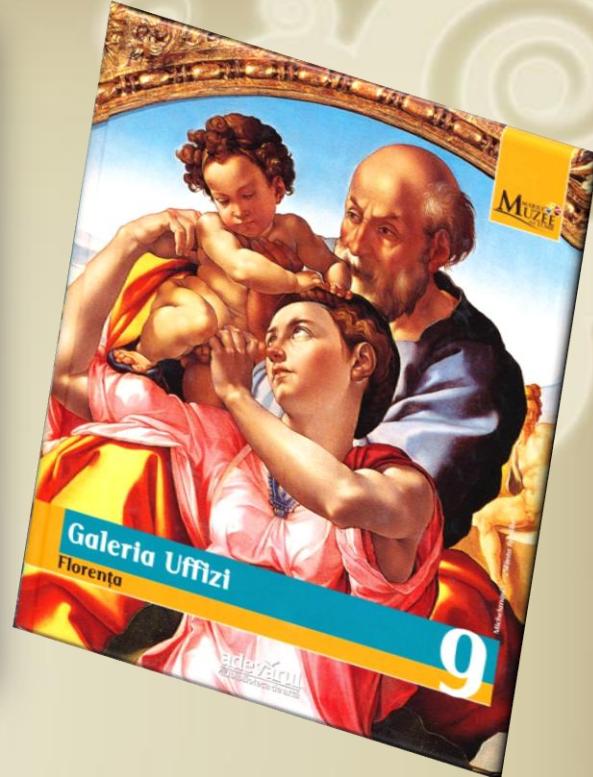
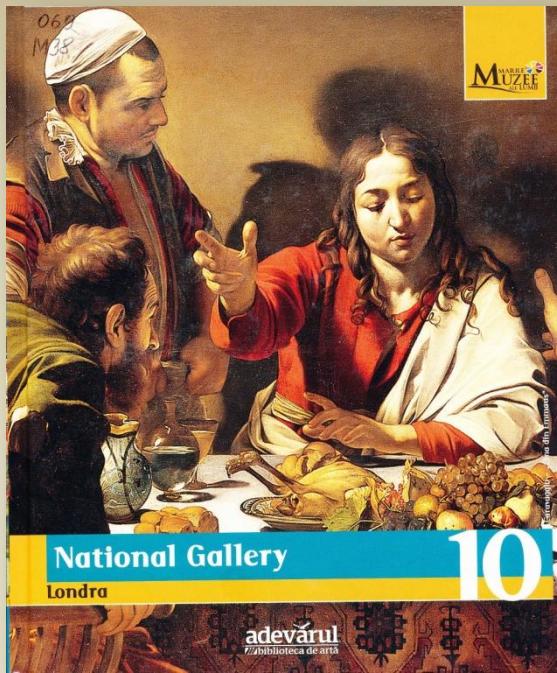
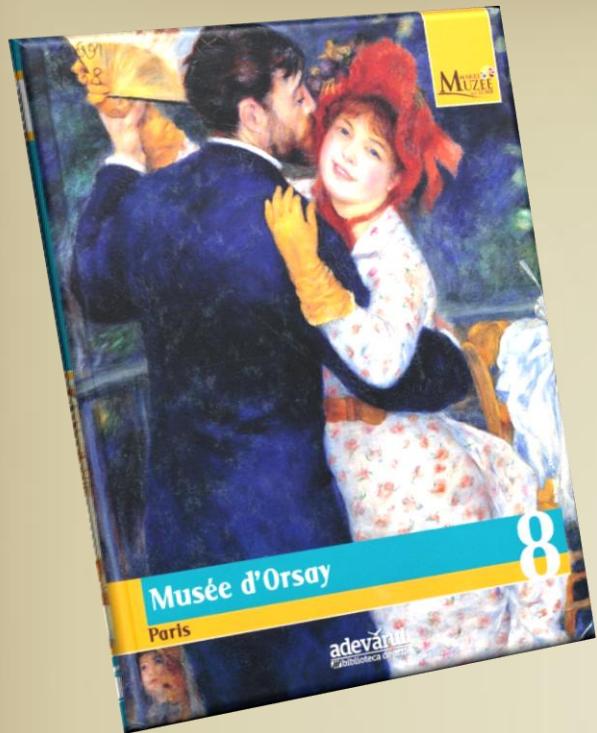
DIN COLECȚIA 100 CELE MAI...

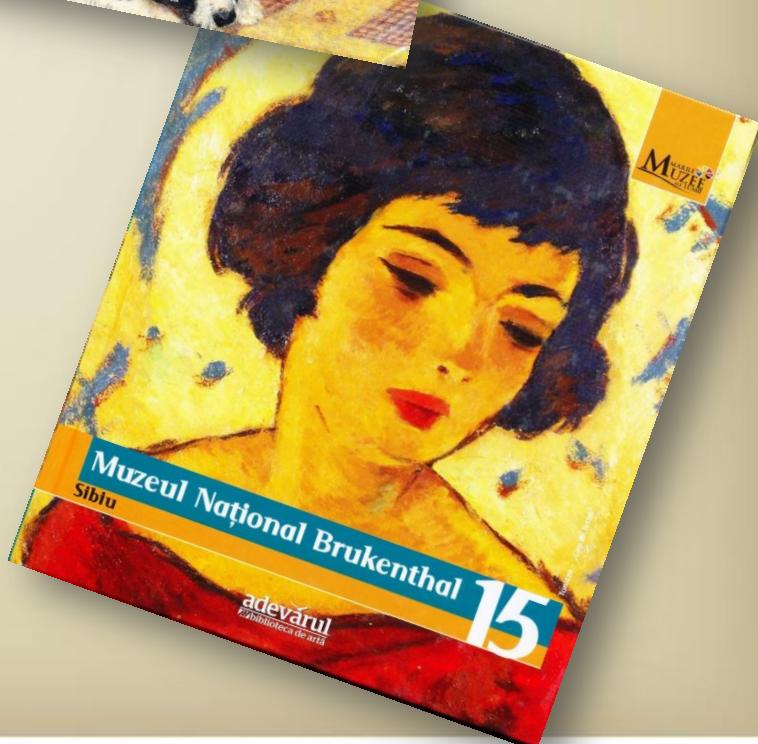
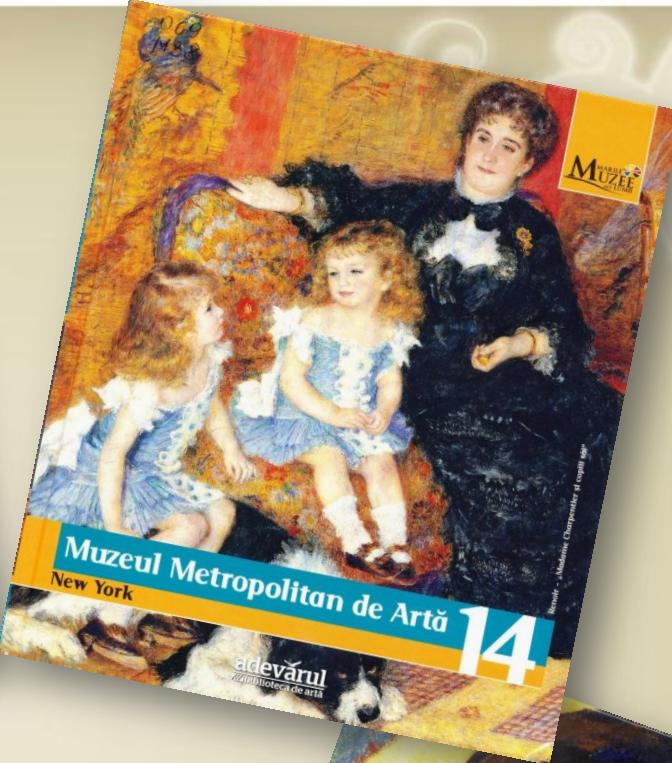
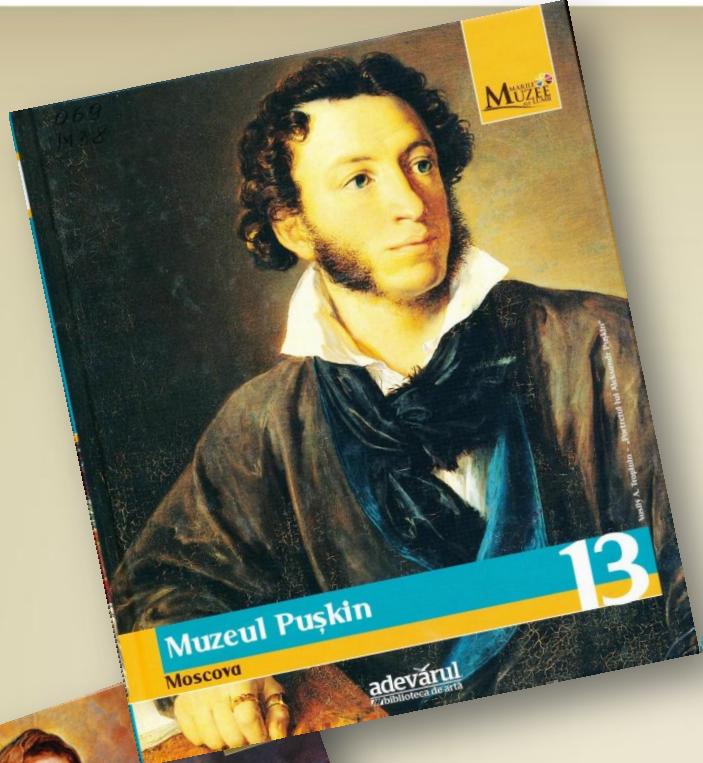
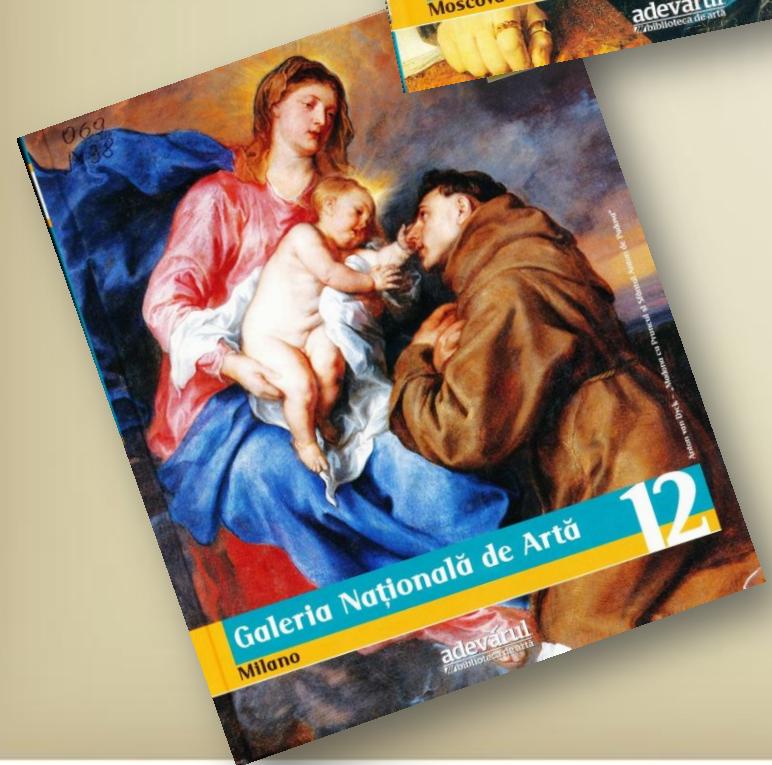

COLECTIA Marile Muzee ale lumii

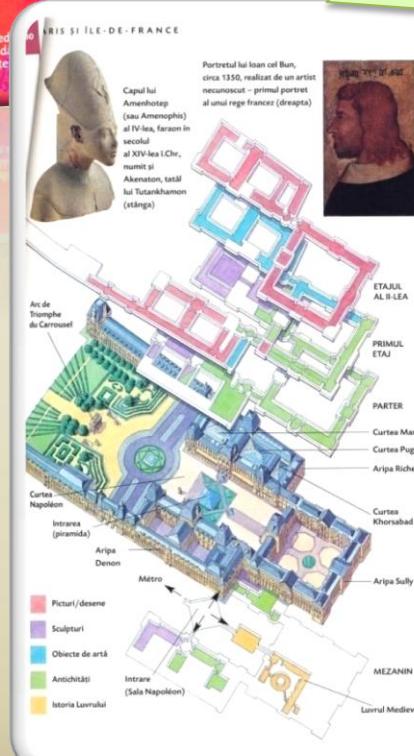

The image shows the cover of a book or magazine. The title 'DIN COLECȚIA' is at the top in large, black, serif capital letters. Below it, 'NATIONAL GEOGRAPHIC' is written in a smaller, black, sans-serif font. To the left of the word 'NATIONAL' is a yellow square icon containing a white geometric shape. The word 'TRAVELER' is written in large, bold, red, sans-serif capital letters at the bottom.

Muzeul Luvru din Franță

Desene. În fiecare sector sunt mai multe colecții.

Arts, în
in
na.
)
să
apari-
lui
imbi-
care
des
având
apo-

Anja Suly este un bun început. Aici, la demisol, se găsesc impresionante ruine ale fortăreței medievale a lui Philippe-Auguste, situate într-un dintel culturie Cour Carrée și casă la lumană în cadrul proiectului „Grand Louvre“. Se pot vedea donjanele de la baza celor două turnuri și elementele de susținere ale podului mobil de peșteră, precum și expoziție ceramică și artefacte religioase, timpul săpăturilor.

LUVRU

Obsedantul
portret al lui
Ioan Botezătoru
realizat de
Leonardo da Vinci

The image is a vertical travel guide for France. At the top right is a large green starburst containing the text "MUSEE D'ORSAY". To the left of the starburst is the "National Geographic Traveler" logo. Below the logo is a large red windmill with a yellow frame. The word "LIN ROUGE" is written in blue neon-style letters across the middle of the page. Below this, the word "franta" is written in white lowercase letters. At the bottom of the page is a colorful illustration of a person in a dynamic pose, surrounded by geometric shapes and patterns. On the far left edge, there is a small image of a building.

NATIONAL GEOGRAPHIC TRAVELER

91(4/9)
N26

egipt

■ Trasee inedite
■ Recomandările cunoștorilor
■ Experiенțe autențice

BIBLIOTECA adevarul

LITERATURA

■ Experiențe autențice
■ Recomandările cunoștorilor
■ Experiene autentice

Muzeul Egiptean

Deși multe muzeu din Occident adăpostesc colecții impresionante de obiecte străvechi din Egipt Antic, nici una nu poate rivaliza cu bogățile expuse la Muzeul Egiptean din Cairo. Dedicat în întregime monșterii faraonilor, muzeul are peste 120.000 de exponate la dispoziția vizitatorilor, de la podoboaie delicat meșteșugate la colozi de granit, ca niște turnuri, înfățișând regi.

Muzeul nu este foarte mare, iar structura parterului și a etajelor este simplă, de formă dreptunghiulară,

Celebra mască de aur a lui Tutankhamon, pe care toată lumea dorește să o vadă

cu mai multe săli de jur împrejurul unei săli centrale, cu care comunică prin un conector. Exponația de la parter este organizată pe criteriu cronologic. După ce intri, o e la stânga, dacă dorești să ajungi în zona dedicată Regatului Vechi și continuă în sensul acelor de ceas prin zona de expoziții din Regatul Mijlociu și Regatul Nou și, în cele

sle de secole și o arhitectură, rodul unei epoci când se credea că e suficient să cataloghezi un artefact și să-l așezai într-un suport de sticlă.

Nu numai că etichetele explicative (în arabă, engleză și franceză)

sunt precise, dar de multe ori

lipesc, cum desăvârșește. O să fie

ștăciori o descriere bună a

muzenului înainte de a merge să-ți

vizitezi și să identifici obiectele de

interes și poate să înțelegi ce

are loc în casă în care se află. Dacă

ai timp, planifică două vizite, una

pentru parter și alta pentru etaj.

Dacă programul nu-ți permite,

atunci opreste-te înălțarea în grădină

muzeului. La parter se află și o

cafeină, în care se intră din grădină

prin tehnici moderne. De

obiecte realizate în culori vii,

înfrățează cu cele mai multe

obiecte din universul

faraonilor sau hiroglifele și

sunt de calitate diferite, unele

fiind desenate bine, iar altele

neresuță. S-ar putea ca

taximetristul să incerce să te

adeneamă să intri într-un

astfel de magazin când te

intorc la piramide. Mai

multe informații despre

cum să cumperi un papirus

găsești la pag. 378.

La librărie mereu aglomerată de la intrare găsești și multe

de cărți despre muzeu și despre

Egiptul Antic în general. Ghidul

oficial al muzeului nu e tocmai

bun, pentru că nu prezintă

unde se află obiectele prezentate

în catalog. Mult mai bun este

"Muzeele" papirusului

Trecând prin Gizeh când te

îndrepți spre piramide, vei

observa pe drum un să de

firme pe care scrie „muzeu

ale piramidelor”. Sună maga-

ză și cară, vînd turistilor

bucuri de la muzeu și de la

prin tehnici moderne. De

obiecte realizate în culori vii,

înfrățează cu cele mai multe

obiecte din universul

faraonilor sau hiroglifele și

sunt de calitate diferite, unele

fiind desenate bine, iar altele

neresuță. S-ar putea ca

taximetristul să incerce să te

adeneamă să intri într-un

astfel de magazin când te

intorc la piramide. Mai

multe informații despre

cum să cumperi un papirus

găsești la pag. 378.

Care: The Egyptian Museum &

Asemenea unui depozit spartios, sala centrală a muzeului adăpostește exponate antice de o valoare inestimabilă

epocie.

Pe zidul de dreapta se

afă o imitație a Petrei din Rosetta,

chela misterioasă hiroglifică (vezi

pag. 50-51). Originalul se află în

continuare la British Museum din

London, deși autoritățile egipțiene

din domeniul antichităților au tot

solicitat autorităților britanice să

înspățeze acest obiect.

Întăind în săli, trezi pe lângă o

casă de sticla care să separă, în

care se află Scutul lui Narmer

(vezi

pag. 26), unul dintre cele mai impor-

tante artefacte din muzeu, apă-

robișori spre o colecție de sarcophage.

Sarcophagul lui Psusennes I (aprox.

1000 î.Hr.) înfășură în relief

pe Nub, zeul curzu, pe interiorul

casăi, astăzi înclăbită, în cînd

se înălță sarcina, și a acoperi

protectă pe faraon (impodobită cu

stăle, Nute și reprezentată adesea pe

turnele din mominte).

Obiectul central din această sală

este o moartă din perioada Amarna

(vezi pag. 214-217). Spre deosebire

de mai toate expozițiile, este bine

plăcut să luăm vedea

un grup de colozi imponanți repre-

zentându-le pe Amenhotep al III-lea,

pe soția lui, regina Tiye, și pe fiicele lor.

Stălăce astăzi au fost descoperite

fragmenti cu fragmente ale Malul

Vestic, la Luxor și au fost reasamblate

la muzeu după multe eforturi.

Revenind la Galeria Regatului

Vechi, cauți statuia în calcar brut

a regelui Djoser (sau Zoser), din

veacul al XXVII-lea î.Hr., unul dintre

cele mai vechi obiecte din muzeu.

A fost descoperit în anul 1924 în

sensul lângă piramidele în trepte de la Saqqara (vezi pag. 145). Cele mai

următoare expoziții de la Muzeul

Regal, în dreptul fragmentelor

de la Saqqara, sunt expuse în

scara de sud-est, în apropierea

scărării de la Rosetta.

Obiectul central din această sală

este o moartă din perioada Amarna

(vezi pag. 214-217). Spre deosebire

de la Saqqara, este alcătuit din

trei figurine înalte și o înălțime

de aproximativ un metru; faraonul

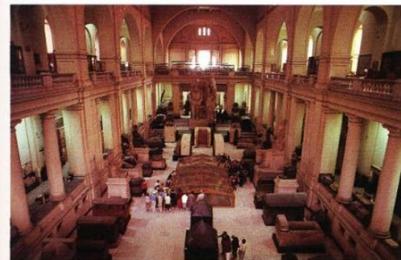
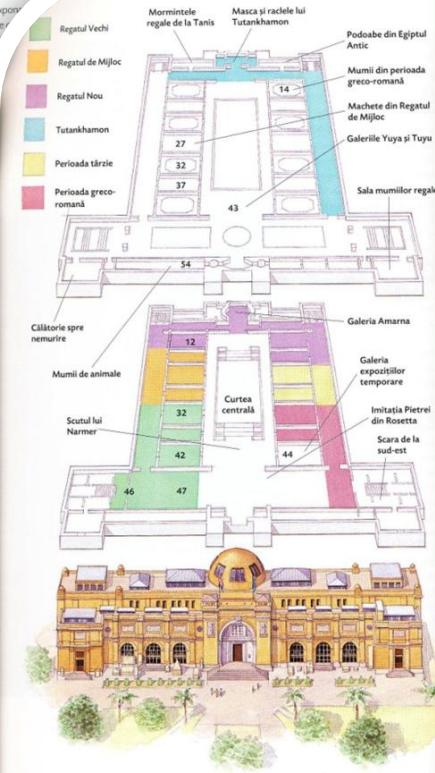
Menkaure (Mikerino), având-o

în dreptă pe zețu în formă de

Hator și la dreapta întruparea

feminină a unui dintr-o putință

pe care le ochiură. Patru dintre

NATIONAL GEOGRAPHIC TRAVELER

91(4/9)
N26

egipt

BIBLIOTECA
adăverul

- Trasee inedite
- Recomandările cunoștorilor
- Experiенțe autențice

LITERA

Muzeul de Artă Islamică DIN CAIRO

Muzeul de Artă Islamică

Majoritatea pieselor din acestă colecție sunt fragmente și obiecte din moscheile și monumentele din Cairo, străsite la sfârșitul secolului al XIX-lea ca să nu fie subtilizate de vânătorii de comori din Europa. Deși muzeul a fost închis pentru lucrări de renovare, era programat să se redeschidă în 2009; dă un telefon sau verifică informațiile locale ca să vezi dacă îl poți vizita.

Căderea muzeului datează din secolul al XIX-lea, epoca renasterii stilurilor arhitecturale ale marmelucilor

Muzeul de Artă Islamică

- 89
- Port Said St.
sau 02/2390 1520
9930
- Săptămânal, puncturi de vizitatori în
timpul rugăciunii de vineri după-amiază
- \$5 aparăt de fotografat \$,
cameră video \$

Muzeul este un edificiu neo-îslamic, pe fațada căruia alternăză maro-închiu cu galben-deschis, și e ușor de reperat, deși nu se află în zona de interes turistic. Ajungi acolo dacă mergeș pe jos 20 de minute, lăudând spre est de la Piața Tahrir, dar vizitorii nu prea se înghesuește, ceea ce e păcat, pentru că merită efortul. Interpretarea legii coranice împotriva reprezentării lui Allah (Durmuzeu) i-a determinat pe musulmani să respingă arta figurativă și, pe de altă parte, să-și rafineze icușimă de a crea fabuloase forme florale, geometrice și epigrafice, folosite pe lemn, sticla,

vadă fără a te întoarce. Până în secolul al XIX-lea, toate casele locuitorilor mai înstăriți din Cairo aveau asemenea ferestre, dar până în zilele noastre s-au păstrat foarte puține.

Altă realizare remarcabilă este tavanul din lemn casetat, cu statuete sculptate în lemn, datând din epoca otomană. Există și frumoase fântâni de marmură care stăteau în mijlocul sălii de primire din casele nobililor. Mesele și găleșii se poate observa la mai multe case care s-au păstrat în zona islamică, cum ar fi Bayt al-Suhaymi (vezi pag. 96) și Muzeul Gayer-Anderson (vezi pag. 113).

Muzeul adăpostește minunate covoruri iraniene și turcești. Există și un tabur (sciriu) din lemn ciplit al lui Al Hussein, din perioada ayubiilor (secolele al XII-lea și al XIII-lea). Un exemplu relevant îl constituie o casetă în care se înșeala Coranul, care î-a apartinut sultanului Shaaban în veacul al XIV-lea.

Epocha adăpostește minute de covoare iraniene și turcești. Există și un tabur (sciriu) din lemn ciplit al lui Al Hussein, din perioada ayubiilor (secolele al XII-lea și al XIII-lea). Un exemplu relevant îl constituie o casetă în care se înșeala Coranul, care î-a apartinut sultanului Shaaban în veacul al XIV-lea.

Epocha adăpostește minute de covoare iraniene și turcești. Există și un tabur (sciriu) din lemn ciplit al lui Al Hussein, din perioada ayubiilor (secolele al XII-lea și al XIII-lea). Un exemplu relevant îl constituie o casetă în care se înșeala Coranul, care î-a apartinut sultanului Shaaban în veacul al XIV-lea.

Sculpturile în lemn înfășeză muzicieni, scene de vânătoare și chiar bărbăta care toarnă vin. Se crede că astfel de scene sunt opera Fatimizilor, dinastie nord-africană care a condus Egipul de la jumătatea secolului al X-lea până în secolul al XII-lea. Mai târziu, când Fatimizi au fost înălțați, iar clădirile lor au fost năști, aceste frize au fost refolosite ca ornamente pentru

Madrassa și Mausoleul Sultanului Qalawun (vezi pag. 99–100), dar au fost plasate cu față spre interior, ca să nu fie o jignire la adresa credincioșilor. Fatimizi făceau parte din ramura minoritară a șișilor din Islam, care a avut cel mai mulți adepti în Iran, unde există o tradiție a artei figurative în realizarea miniaturilor, exemplificate prin câteva expoante.

În muzeu sunt expuse obiecte valoroase din lemn și metal. Are și o faianță splendidă, provenind mai ales din Armenia, Iran și Turcia, fiindcă egipțenii preferau să folosească piatră și marmură din carierele de la sud de Cairo. ■

INCEARCĂ: Comandă o cafea

Dacă te-ai săturat să bei Nescafé, urmăzează exemplul egipțenilor și comandă o *ahwa* (cafea) arabă, tare ca un espresso, la mic dejun sau după cinci – leacul ideal înainte sau după ce ai hoinărit mult prin muzeu. Boabele de cafea fin măcinată se fierb într-un recipient mic. Când începe să fierbe apa, cafeaua măcinată se ridică la suprafață. Apoi *ahwa* ti se aduce și se toarnă într-o cescută. Iți vei da seama dacă e cafeaua perfectă, granulele măcinăți mai prost se depun pe fundul cestiș, iar caele mai usoare plutesc la suprafață. Ai grija că nu îngheță zăpușcându-se la fundul cestiș, îl poti întări suflându-l usor într-o parte). Tine minte că *ahwa* nu se serveste niciodată cu friscul. Zahărul se fierbe cu apa, asă că trebuie să-i spui chelnerului că de dulce vrei să-i spui cafeaua.

<i>ahwa saada</i>	fără zahăr (neagră)
<i>ahwa arîha</i>	usor îndulcită
<i>ahwa mazboot</i>	cu zahăr mediu (mazboot înseamnă „cum trebue“)
<i>ahwa ziyyada</i>	foarte dulce

NATIONAL GEOGRAPHIC TRAVELER

grecia

- Trasee inedite
- Recomandările cunoștătorilor
- Experiențe autentice

BIBLIOTECA adevarul

Experiențe autentice

Muzeul Național de Arheologie (Ethniki Archaiologiko Mouseio)

Această colecție, alcătuită din cele mai valoroase comori pe care civilizația greacă ni le-a transmis de-a lungul secolelor, se află în centrul unuia dintre cele mai grandioase muzeu din lume. Dacă trebuie să făci doar două lucruri în Atena, du-te să vezi Partenonul și vizitează această extraordinară colecție arheologică. Muzeul a fost refăcut pentru Jocurile Olimpice din 2004, expozițiile au fost aduse la zi, iar miclele strâncări provocate de cutremurul din septembrie 1999, reparate.

Pentru a vedea totul cum trebuie, planifică-ți două vizite la muzeu, pentru că sunt prea multe lucruri de vîzut pentru o singură zi lungă. Dacă nu ai timp la dispoziție, fă un tur cu ghid însăcosor, disponibil în mai multe limbi.

Începe cu **Colecția miceniană**, comorile din momentele regale din Mycenae, care datează din 1500 î.Hr. Printre ele se numără măști strălucitoare de aur, cupe, vase și bijuterii descoperite de arheologul Heinrich Schliemann în 1874 (vezi pag. 112–113). Nu rata fabuloasa masă mortuară de aur de suspre care.

Schliemann credea că ar fi aparținut regelui Agamemnon; de fapt, acesta predește Răboalor Trojan cu aproximativ 200 sau 300 de ani.

Printre alte descoperiri se află și un vas de argint pentru vin (rhodon) în formă de cap de taur, care a fost făcută din aur pur. Vei mai găsi aici și o uimitoare colecție de **figurine cicladice**, descoperite în arhipelagul oromior. Cu o vechime de

NATIONAL GEOGRAPHIC TRAVELER italia

Muzeele Vaticanului

DACĂ TE GÂNDESTI LA MUZEU IMPORTANT, E GREU SĂ NU-ȚI ZBOARE gândul la cele ale Vaticanului. Poate că alte galerii au mil de expoante, dar niciuna nu poate oferi lucrări de artă care să includă încăperi întregi pictate de Rafael și frescele de pe tavanul Capelii Sixtine. Expoziții sunt răspândite prin căteva muzeu și sute de încăperi, iar ca să le vizitezi pe toate trebuie să parcuri cam 8 kilometri.

Muzeele Vaticanului

www.vatican.va/musei
+39 06 6988 3332
lunedì-sâmbătă și duminică (excepțând ultima duminică din lună)
Marți–eclipsă și după amiază Luni–sâmbătă și toate duminicile (excepțând ultima duminică din lună)
noiembrie–februarie
S 553. Întrarea liberă în ultima duminică din lună
Autobuze: 51, 81 și 492 spre Piazza del Risorgimento
Metrou: Cipro–Muzei Vatican

Tavanul Capelii Sixtine, unde fresca realizată de Michelangelo spune povestea Genzei și istoria umanității înainte de venirea lui Iisus (pagina altă)

Trasee inedite
Recomandările cunoscătorilor
Experiențe autentice

MUZEEELE VATICANULUI

Muzeele Vaticanului

Vizitez obiectivele principale – Muzeul Pio-Clementino, Capela Sixtină, Camerele Rafael și Pinacoteca (galeria de pictură), apoi muzeele care îți trezesc interesul. Astă însemnată să pozi alegre într-o expoziție de artă egipcio-egiziană și exponații de la trusașă a Muzeului Gregoriano Etruscu. Sau poate însemnată să alegi între încăperile dedicate artei moderne sau pagină, să admini tapiseriile și mozaicurile romane, să te întrevii cu o coloare plină de hărți vechi sau prin camere pline cu mobilă medievală și sculptură clasică. Orice vei alege, aloc mult timp și încearcă să vei devreme – în plus sezon turistic, coile pot fi înzgoritor de lungi.

Muzeele Vaticanului au suficiente sculpturi clasică cât să dâinu pento în viață. Dacă vrei să le vezi pe calea mai frumosă, mergeș direct la Muzeul Pio-Clementino, construit în secolul al XVII-lea de Papa Paul al VI-lea și Papa Clement al XIV-lea. Cele mai remarcabile piese ale muzeului sunt expuse în Cortile Ottagonale, sau Curtea Octogonală. Aici vei vedea famoasa „Lacooon”, sculptată pe Insula Rhodos în anul 50, dar redescoperită în apropierea Coloseului din 1506. Luceara a influențat mult arta renascentistă, aşa cum a făcut-o și o altă lucrare din curte, celebră „Apollo Belvedere”, o sculptură romană din anul 130 captivă după o veche luceară grecească din anul 330 î.Hr.

Alte lucruri interesante pe care să le vezi sunt

„Apoxomenos” (care se traduce prin „cel care se curăță”) ce împăzește un luptător care-și curăță trupul de praf și sudore după un meci, o lucrare din secolul I. **„Belvedere Torso”**, o lucrare care îl impresionează foarte mult pe Michelangelo; o statuie a lui Hermes care îl înfățișează aruncându-jupi peste umeri; statuia lui **„Apollo Sauroktonos”** când zeul e pe cale să ucidă o capră, lucrarea neoclasică a lui Canova, **„Perseus”** (1800) și candelabrelle Barberini, o percheie de lămpi din secolul al II-lea din vila lui Hadrian de la Tivoli.

STANZE DI RAFFAELLO

În 1503, Papa Julius al II-lea îl înscriață pe tânărul Rafael, pe atunci în vîrstă de 26 de ani, să decoreze un grup de patru camere nu foarte mari din Vatican. Rezultatul au fost Stanze di Raffaello (Camerele lui Rafael), una dintre capodoperele supreme ale artei vest-europeene. Prima cameră pe care a pictat-o este numita **„Stanza della Segnatura”**.

CAPELA SISTINA

Cea mai faimoasă capodoperă a artei renascentiste este capela sistină. Capela modestă, construită pentru Papa Sixtus al IV-lea, în 1473. Prima decorare a capeli începe în 1481, când pictorul de jos a perechii a fost pictată de un grup de artiști renomati, printre care Botticelli, Perugino, Pinturicchio și Luca Signorelli. Celebrul de la capitolul având loc în 1508, anul în care Papa Julius al II-lea îl abordează pe Michelangelo, care a realizat una dintre celebrele sale opere.

A durat patru ani până când lucrarea a fost finalizată, patru ani în care Michelangelo a trebuit să muncească în continuu folosindu-se cu săpătul său săptămânal. În primăvara lui 1512, după ce pictorul a terminat săpătul său săptămânal, a început să pictă în scara altarului. De aceea, una dintre picturi înfățișeză o scenă din „Leон l'inspirându-se pe hundul Attila”. Însinatura cu care Leon a cerut ca nuntele să ilustreze să fie inclus în pictură a fost motivată de fapt că papa dorea să-ji asigure gloria pentru eternitate. Această formă de promovare complet lipsită de subtilitate se continua în juc de-a treia cameră, Stanza dell'Incendio del Borgo (1514–1517). Majoritatea picturilor de acolo încă nu au fost restaurate, care dezvăluie pictura lui Rafael într-un stil mult mai grandios decât în camerele dinante, culorile sunt mai viuști, accentul asupra figurii este mult mai marcat. Se spune că aceasta schimbă-

se datorează mult influenței lui Michelangelo, care lucra atunci în apropiere, la Capela Sixtină.

Dezvoltarea stilului lui Rafael a fost brusc întreruptă de moartea sa prematură, în 1520, astfel încât doar o singură pictură din ultima cameră este realizată după săptămâna sa.

„Timpul este o lege și înțelegește totul”

„Dumnezeu creând Pământul”

„„Triclipul Stefanesc“ și **„„Uscătulul“** lui Gioto, „„Mărturia“ lui Caravaggio și portretul Pappei Sixtus al VII-lea și al bibliotecarului său, Platina, realizată de Melozzo da Forlì. Galeria mai adăpostește și unica pictură a lui Leonardo da Vinci care se află la Roma, la Luceafărul, o compozitie, nemuritor, a Sfântului Jerome, că de ales și lucările ale aproape tuturor artiștilor italieni sau europei.

Alte locuri care merită să fie vizitate dacă mai ai timp sunt **Galleria delle Carte Geografiche** (Galeria hărților geografice), acă cărele pereti sunt decorati cu 40 de hărți pictate (1580). **Cappella di Niccolò al V-lea**, din vecinătatea camerelor lui Rafael, conține fresce de Fra Angelico. În timp ce **Appartamento Borgia**, din vecinătate, este unul dintre cele mai frumoase muzee din oraș, cu un desen de la venit, să picteze colecția cuprinzând „cromă” colectivă de picturi medievale și renascentiste.

Cele mai cunoscute picturi de aici sunt ultimene lucrările ale lui Rafael, precum **„Schimbarea la față“** (1517), **„Madona din Foligno“**

spania

■ Trasee inedite
■ Recomandările cunoșătorilor
■ Experiенțe autentice

BIBLIOTECA
adévarul

Muzeul
Guggenheim
www.guggenheim-bilbao.es
112 B6
Abandoibarra
Etorbidea 2
94 435 90 00
Închis luna de
între septem
Tururi zilnice
organizate
gratuit, în limba
engleză, la ora
16:00

Îndrăznetele fatete
otelitale ale muzeului
Guggenheim, creatie
a arhitectului Frank
O. Gehry (deasupra)
și o perspectivă
americanoasă
interiorului (dreapta)

INDIFERENT CÂT DE MULTE FOTOGRAFII ALE ACESTEI CLĂDIRI AI FĂVĂZUT, realitatea tot este un soc. Zidurile sale curbată din otel și titan, pe langa Puente de la Salve, reflectă dealurile, cerul și râul din Bilbo într-un loc nefără de lumini ce contrazice orice logică. Capodopera arhitectului Frank O. Gehry a impus Bilbo pe harta culturală a lumii și este una dintre efigile noii Spanii. Azi, un milion de vizitatori vin anual să îl admiră.

Ideeua unui muzeu a apărut la sfârșitul anilor '80, când guvernul basc a decis să diversifice infrastructura economică a orașului, redevozând zona din jurul vechiului sanctuar naval.

Din 1992, Fundația Solomon R. Guggenheim a fost însărcinată să se ocupe de această nouă instituție importantă, iar în octombrie 1997, parcul îndrăzneț cu inovativul design al lui Gehry a fost căstigat: muzeul a fost

inaugurat în aplauzele lumii întreg. Nucleul construcției imaginată de Gehry este imensul atriu, înalt de 50 m, în jurul căruia sunt interconectate ansambluri de clădiri, din otel, sticla și calcar, ce găzduiesc 19 galerii, un auditoriu, un restaurant și birouri. Lăznile transparente, alei sinuoase și terase, toate generează un sentiment de entuziasm fată de această construcție care a încălcat toate tabururile – o

expresie demnă de cetezană bască. De la inaugurarea muzeului, și celebre noi structuri arhitectonice din vecinătate îl au înscris în stilul imaginativ al lui Gehry, cum ar fi noua Sală de congres și Centrul de muzică ale lui Federico Soriano și Hotelul Sheraton, al lui Ricardo Legorreta.

Suprafața totală a muzeului este

de 24 000 m²,

așezată

într-o

zona

din

lume

că

inten

de

lum

gine

această

un

de

lum

gine

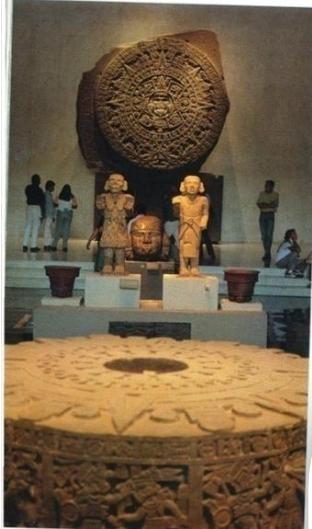

Muzeul Guggenheim

Museo Nacional de Antropología

Museo Nacional de Antropología a fost construit în 1964 și a suferit o restaurare la sfârșitul anilor 1990. Acești demersuri îmbunătățesc sistemul de iluminat, a adăugat descrierile în limba engleză pentru unele expoziții și a oferit spațiu pentru 2.000 de artefacte noi. Computerurile cu display-uri tactice ampliate în cele mai multe galerii oferă o mulțime de informații, inclusiv numai în limba spaniolă.

Descoperă camera dedicată populației Mexica, unde este expus și calendarul solar al aztecilor

ențrează-te doar asupra celor care te interesează cel mai mult. Alege din preaște, Teotihuacán, Totonac, Toltec, Mexica (aztec), Olmeca, coastă Gofură Mexic, Maya, Mesoici de Nord și Mesoici de Vest. Variate și

CUNOSCĂTORII RECOMANDĂ:

Calendarul aztec este piesă cea mai faimoasă, dar nu rata **mormântul lui Pakal**, reconstruit exact, sau **masca de jad** a Zeului Răului din tribul Zapotec.

—BARBARA A. NOE,
editor National Geographic

speculațioase comori arheologice, impresionante picturi murale și temple creaționali portret deplin al cetei regale dintr-o ceteră spaniolă. Lipsa de informații în limba engleză este un dezavantaj în cele mai multe.

recomandări

arhitectură și

expozitii

de

arte

populație

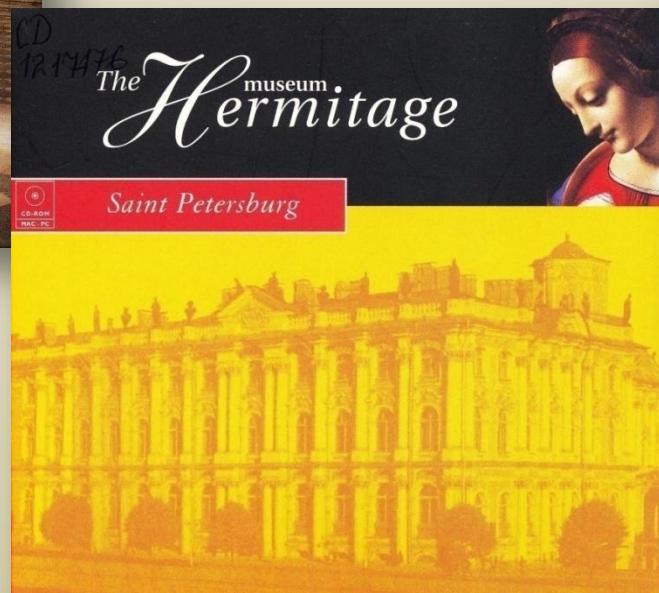
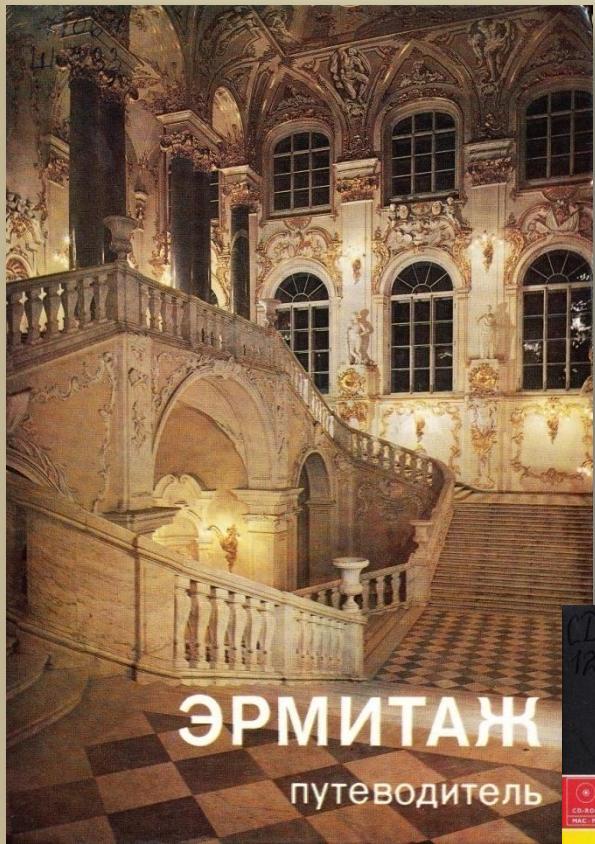
indigenă

și

istorie

populație

MUZEE DIN RUSIA

GALERIA
TRETYAKOV DIN
MOSCOVA

Прогулка по Третьяковской галерее

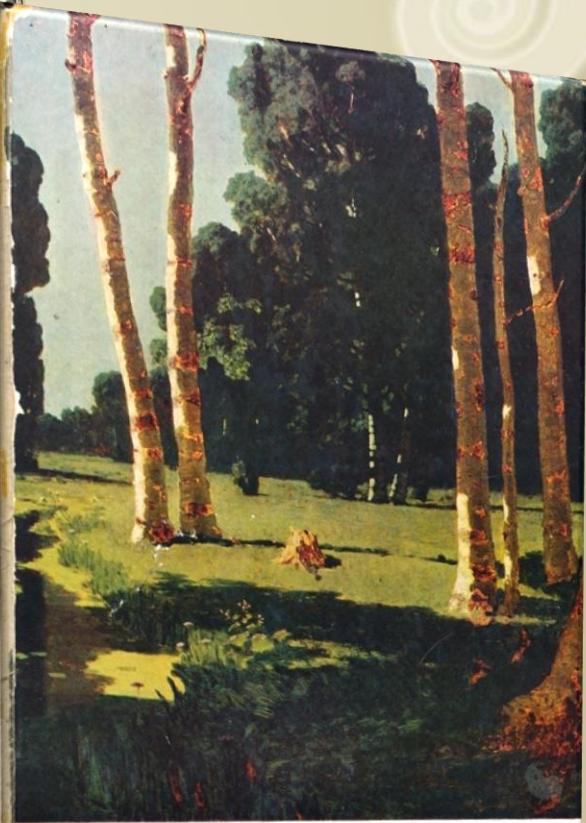
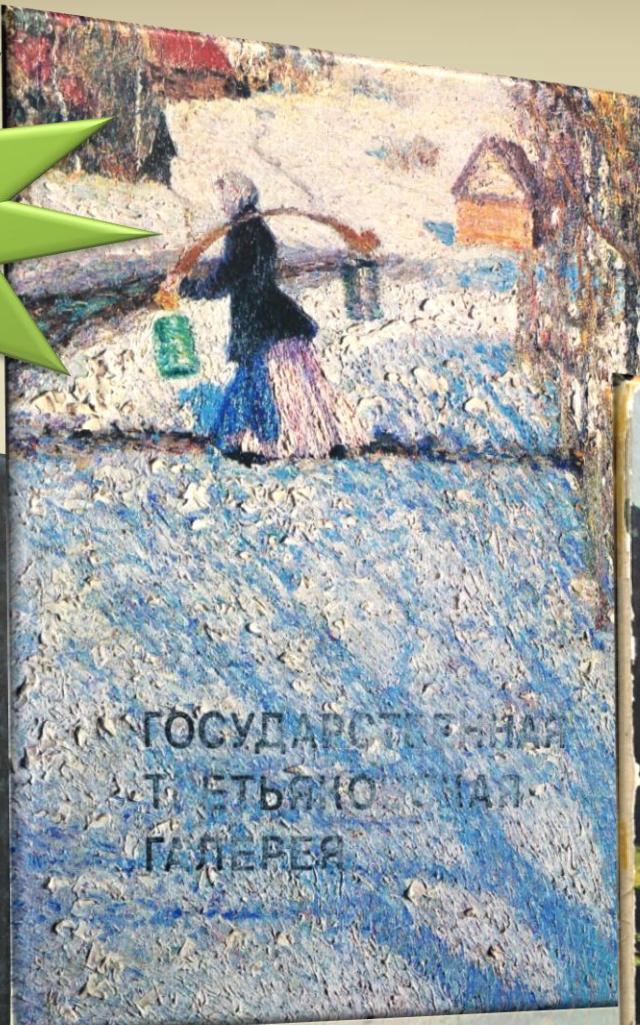
Русский и советский портрет.
Образы эпохи

«Прогулка по Третьяковской галерее» не предполагает познакомить читателя со всеми богатствами замечательной музейной коллекции. Автор развертывает перед ним «свою коллекцию» — своих избранныков, намечая «пунктиром» путь знакомства с портретным искусством России.

Портрет в галерее — родственное дерево России: люди с громкими именами или безымянными портреты «неизвестных» (расписные кафтаны, чепцы с розами, или по-

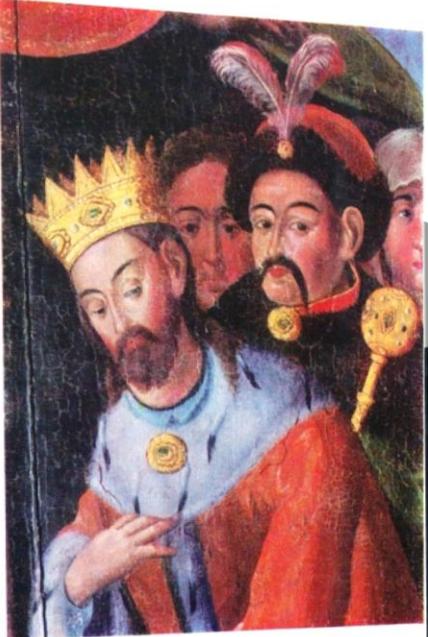
войники и сержажные рубахи) — они равнозначны: люди с нашим существованием. Каждый из нас связан с ними духовной преемственностью поколений.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ТРЕТЬЯКОВСКАЯ ГАЛЕРЕЯ

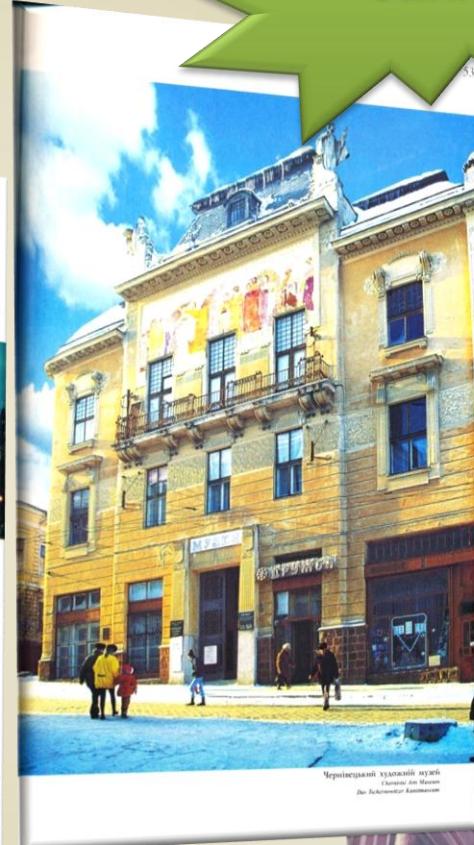
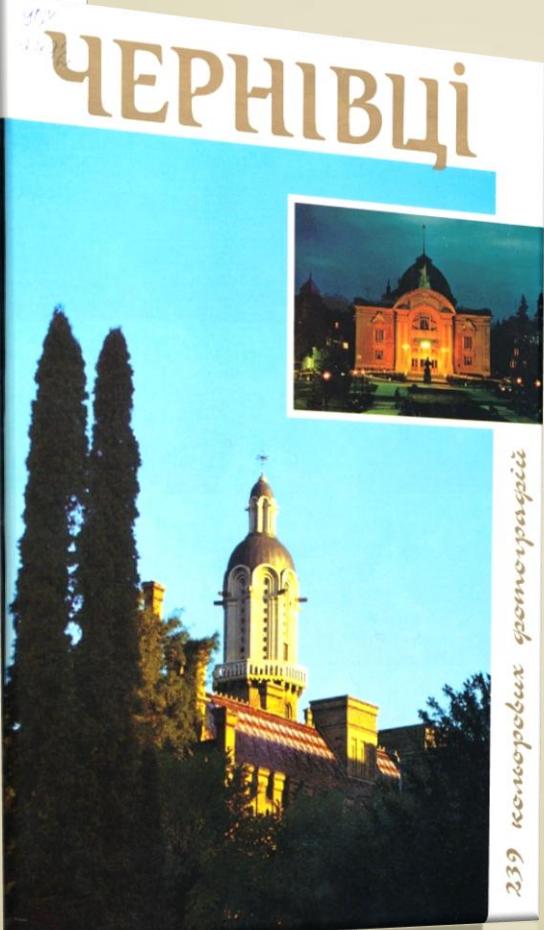
THE TRETYAKOV GALLERY DIE TRETJAKOV-GALERIE
LA GALERIE TRETIAKOV LA GALERÍA TRETIAKOV

Художественные музеи
Киева

MUZEE DIN UCRAINA

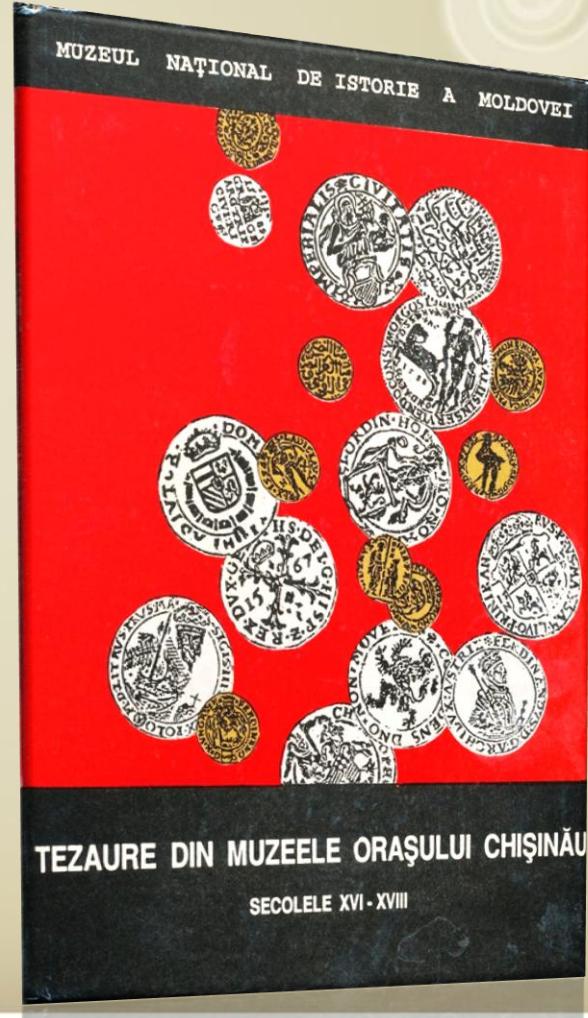
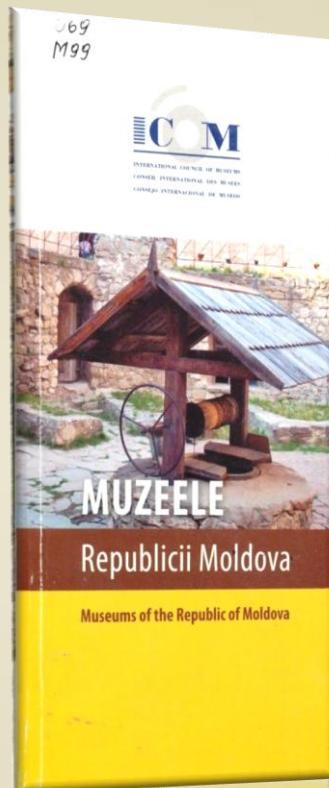
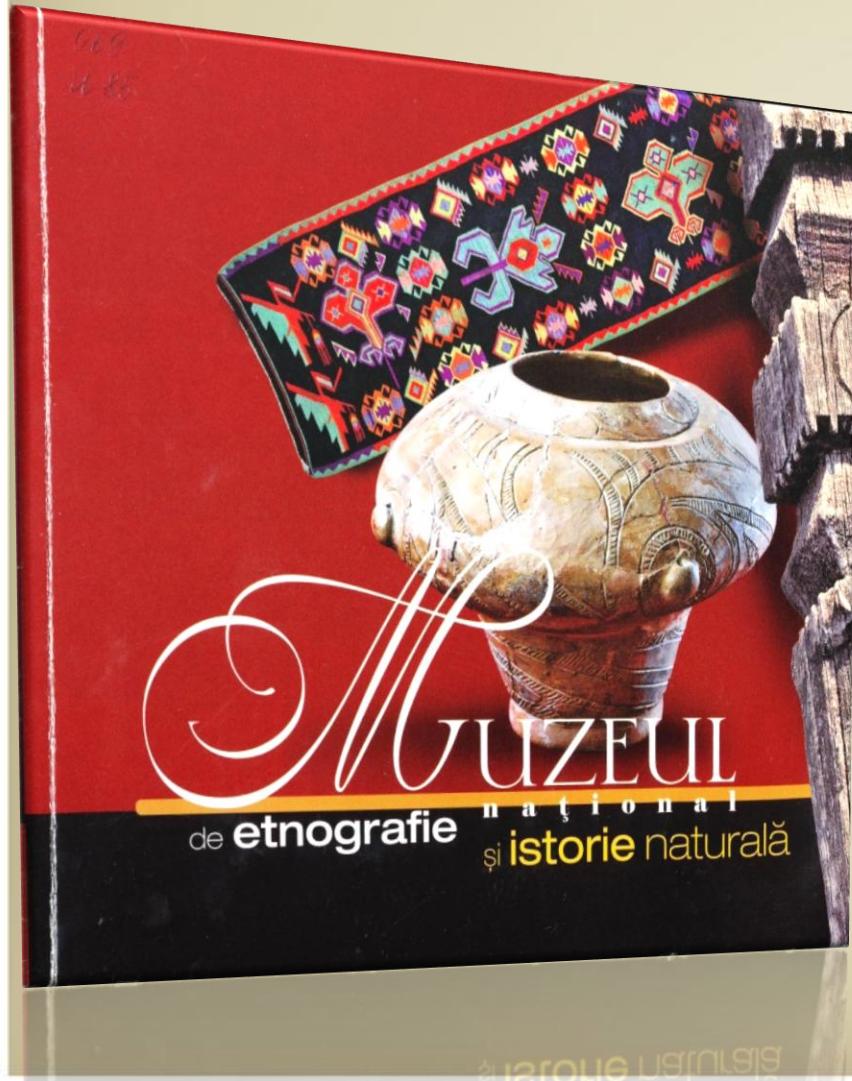
Muzeul de
Artă din
Cernăuți

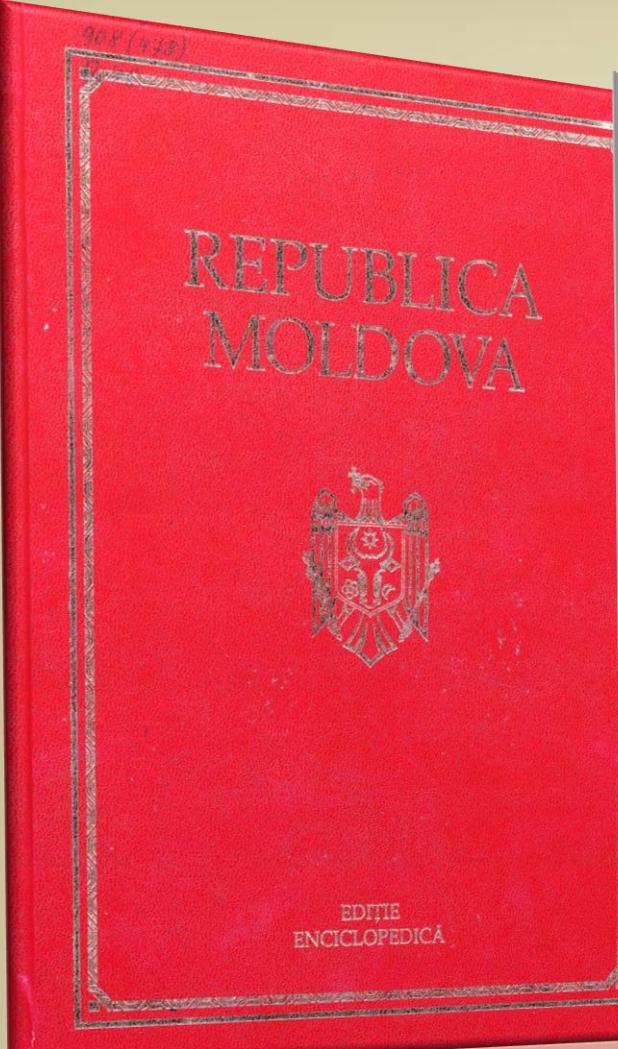

Чернівецький художній музей
Muzeul de Artă din Cernăuți

MUZEELE REPUBLICII MOLDOVA

EDIȚIE
ENCICLOPEDICĂ

636 CULTURA

promovarea cercetărilor arhivistice și cultivarea interesului față de documentul istoric. Societatea organizează anual expoziții etc., inclusiv din domeniul stîntelor documentului și acordă anual Premiu "Ion Halippa" pentru contribuții esențiale în surseologie și științe documentaristice (istorie, arheologie, arheografie, arhivistica). De asemenea, o dată la doi ani se acordă Premiul Mare "Paul Gore" pentru realizări remarcabile în genealogie, heraldică, arhivistica, științe conexe.

O altă asociere științifică de arhivist este Societatea Istoriciilor-Arhivist din Transnistria, creată la Tiraspol în anul 1999. Încă din anul 1998, cu sprijinul Ser-viceului de Stat de Arhive, al Arhivelor Naționale și al Arhivei Organizațiilor Social-Politice, apare publicația "Pergament. Anuarul arhivist Republiei Moldova". Aceasta publică acte legislative și normative naționale din domeniul instrumente arhivistice, studii și comunicări de arhivistica, documentologie, arheografie, surse istorice științe auxiliare, cronica vieții arhivistice internaționale, recenzie și prezentări și-a.

Din anul 1994, Republica Moldova este membru al Consiliului Internațional al Arhivelor.

Patrimoniu arhivistic al Republicii Moldova se află, de asemenea, în vîzorul Comisiei Naționale UNESCO și al Comitetului Național ICOMOS (International Council on Monuments and Sites - Con-

Silviu ANDRIEŞ-TABA
MUZEU
Primele muzeu din Basarabia (1812-1918). Muzeul, ca fenomen sociocultural, apare în Basarabia în secolul XIX. După 1812, Basarabia a fost inclusă în procesele care se desfășurau în Imperiul Rus, factor care a determinat specificul activității premuzeale și muzeale în acest spațiu. Mulți savanți ruși au fost interesați să antichitatea din Basarabia, unul dintre ei venind chiar la fata locului săptămâna de la cerceta sau a le-a achiziționat pentru colecție. În perioada 1818-1831, A. Veltman, man, activând în cadrul Comisiei topografice militare, a adunat antichități de

pe întregul teritoriu al Basarabiei, fiind în acest scop cercetări de istorie arheologică. Astfel au procedat și în Moldova, N. Nadejdin, N. Muzarevici, N. Savtrev, însă toate pestelele copleșitoare lost scoase din tun. Aceea fenomen specific pentru întreaga epocă moldovenească, când bunurile descoptează la periferie se transmiteau muzeelor din capitala imperială. În activitatea de colectare vestigilor istorice au fost implicate mai multe instituții din Rusia, printre care Academia Imperială de Științe, Ministerul Afacerilor Interne, Comisia Imperială de Arheologie, Sfântul Sinod etc. Pe parcursul sec. XIX, o bună parte a antichităților descoptează pe teritoriul Basarabiei a fost depozitată la Muzeul Rusesc din Sankt Petersburg, unde se astăză de istorie și Antichitate din Odesa inclusiv o colecție de documente vechi hrizoane domnești, manuscrise, zapisuri bogate colecții numismatice și arheologice. Procesul de acumulare a piezelor de valoare, care a avut un caracter relativ statalizat, a asigurat formarea unei colecții muzeale și cea de istorie și cultura națională în starea granilor Basarabiei. În același timp, practica respectivă dă sărăcășă colecțiilor particulare, fondurilor mănăstirilor și bisericilor din Basarabia.

În pofta condițiilor din acea perioadă erau și în ţările private preoțesci și colectoare de bunuri culturale. Primele colecții astfelice, atestate în primul rând, sunt cele de carte din cale mai valoroase a fost cea a cărturarii Dimitrie Goldobas, fost profesor la Academia domeniilor din Iași, care, în 1822, se stabilește cu traiul în Basarabia. În 1825, el transformă colecția sa de moșierul basarabean D. Carataș, care la rândul său, a donat-o Gimnaziului băinei și i. din Chișinău. Colecția număra 2 723 de volume și cuprindea opere ale gânditorilor antiști și moderni, lucrări științifice și volume literare în limbi greacă, germană, franceză, lată și engleză.

Pentru acel timpuri, era o colecție în punătoare și de o valoare incontestabilă. Până în sfârșit sec. XIX, această colecție și-a sfat în biblioteca gimnaziului.

O altă categorie de colecții particulare din sec. XIX, atestate în Basarabia, sunt colecțiile etnografice ale familiilor de

bile. El cuprindeau picturi, sculpturi, piese de mobilier, pisiere numismatice, arme, podeaobi, bijuterii, medali, obiecte din argint și bronz, faianță și porțelan. Erau cunoscute colecțiile familiilor Donici, Lazo, Casso și a Colectoarelor Rădulescu, Bălcescu, Călinescu, etc. În sec. XIX se adăuga și prima încreștere a de înfinită muzeu. În anul 1840, de exemplu, la concursul său din Logănești, nu deținut de Hincău, A. Ruppert, fost guvernator al Sibiului de Est, a înființat un cabinet de rarități și curiozități ale naturii, în care erau expuse monede vechi, piese de mineralogie și stâlpi ale naturii, obiecte din China, Japonia și de la diferite popoare din Siberia. Această cabinete, de fapt, a fost primul muzeu privat din Basarabia și a existat până la începutul sec. XX.

Reformele din Rusia din anii '70 ai sec. XIX au invitat colecționarea, trezind dorința multor persoane private de a aduna și a conserva cunoștințe istorice din Basarabia. În această perioadă apar importante colecții particulare cu profil arheologic și numismatic. Concomitent, se schimbă structura socială a colecționarilor. În laguna lor intelectuali, persoane cu cunoștințe profunde, bine pregătite pentru o activitate asemănătoare. În imprejurii noii, apărându-se de a deschide, în baza colecțiilor proprii, muzeu pentru public și de a participa la expozitii deosebite. Dintre colecții istorice cunoscute în această perioadă prezentăm interesul celei ale N. Sikard, I. Suruceanu, N. Grebenecu, G. Bartăs, A. Cotruș, S. Potofsky, și familiilor Catargi, Donici, Casso, Manuc bei și-a.

De o popularitate deosebită se bucură colecția Natalei Sikard, care a călătorit mult prin Europa. Ea a adunat o bogată colecție de vase antice, pe care a adus-o la concursul său din satul Vadul lui Vodă, între anii 1880-1890. Colecția este permanentă cu antichități completate, din Basarabia, din sudul Rusiei, Asti, în 1876, a inaugurat un bogat muzeu particular, care s-a bucurat de înalți aprecieri din partea contemporanilor. În secția de geologie erau expuse numeroase roci cu amprente de organisme vegetale și animale fosile, iar secția de antichități avea o bogată co-

lecție de obiecte antice din Italia, Egipt, Grecia, din orașele Tyras, Olbia. Peisajele sale variate și prețioase, colecția muzeului prezenta o valoare științifică deosebită. La începutul sec. XX, N. Kard, se stabilește în Italia, iar muzeul său, lăsat moștenitorilor săi din Basarabia, dispara în imprejurări necunoscute. În această perioadă a fost remarcată colecția particulară a lui Ion Comștean.

cul din satul Cobăla, județul Soroca. Ea conținea numeroase documente vecni, hrissore domnești, manuscrise, obiecte de anticariat, numismatice. Un interes deosebit prezenta documentul regelui polonez Sobieski, un document al domnitorului Petru Rareș și urcături pe pergeamul „Avocatul”.

În anul 1889, Zembla Gobuzila a organizat, la Chișinău, Expoziția Agricolă și Industrială, la care au participat peste 700 de expozanți. În cele 10 zile ale expoziției au fost prezentate diverse moșni din agricultură, vîncătură și vinificație, cireșarie animalistică, silvicultură, apiculture, mestesuguri, industrie cistică, precum și bogății naturale. Au fost amintite numeroase întâlniri și agenții de afaceri, care au venit să viziteze expoziția din diferite țări. În primă fază, expoziția a fost prezentă în lucru de un număr considerabil de obiecte și lucrări pictate ale unor pictori români și obiecte ale arădenilor români. Exponenții din țările străine au adus la Chișinău lucrări de artă și obiecte de artă. Colecția lui Camilo, care se păstra într-o casă din Siam, căreia cuprindea și opere autentice ale artistului român în pictura sa franceză. Renumitul sculptor românorean Alecu Dărămălădeanu a dat o înaltă apreciere acestei colecții, numind-o „un muzeu de măsărată”.

Mișcarea muzeală din tînuit a fost susținută de expozițiile agricole și industriale organizate în centre din Rusia, Europa Occidentală și la Chișinău. În Basarabia, prima expoziție a avut loc în anul 1837, unde valoare.

prima Copilărie a tinerilor în cadrul unei expoziții agricole. Participarea Basarabiei la Expoziția Agricolă din sudul Rusiei, care a avut loc la Odessa în toamna anului 1843, organizarea Expoziției Creșterii řeștei din Sankt Petersburg au contribuit la acumularea experienței în acest domeniu. Bumboara, expozitia prezentate de Basarabia la expoziția din Sankt Petersburg și să invăță de la experiența populației de acolo.

...nu se potrivesc cu politica românească privind culegerea de obiecte de arheologie și istorie din teritoriile României. În mod similar, în ceea ce privește colecția de obiecte de arheologie și istorie din Basarabia, care nu se potrivesc cu politica românească privind culegerea de obiecte de arheologie și istorie din teritoriile României.

ALMANAH ENCICLOPEDIC

VOLUMUL I

IOAN GH. ODAINIC

**MUZEUL NAȚIONAL DE ETNOGRAFIE
ȘI ISTORIE NATURALĂ**

MUZEE

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală este cea mai veche instituție muzeală din Moldova. A fost fondat în luna octombrie 1889 în baza colecției de exponate selectate la expoziția agricolă, organizată la Chișinău de Zemstva Gubernială a Basarabiei. Fondator și director al muzeului în anii 1889-1907 a fost baronul A. Stuart, magistru în zoologie, membru, iar mai apoi – președinte al Upravei Zemstvei Guberniale. Primul local al muzeului a fost clădirea Zemstvei Guberniale. Mai târziu, în anii 1903-1905, a fost construită în acest scop o nouă clădire după proiectul arhitectului Vl. Tăganco, în stil pseudo-mauritan care până în prezent este blocul expozițional de bază al Muzeului.

Fondat ca Muzeu Agricol, peste puțin timp devine Muzeu Zoologic, Agricol și de Industrie Casnică. În secolul al XX-lea a fost de mai multe ori reorganizat, devenind în 1919 Muzeu Național din Chișinău, în 1922 – Muzeu Național de Istorie Naturală din Chișinău, în 1937 – Muzeu Regional al Basarabiei, în 1940 – Muzeu Central de Studiere a Ținutului al R.S.S.M., în 1944 – Muzeu Republican de Studiere a Ținutului al R.S.S.M., în 1957 – Muzeu de Stat de Istorie și Studiere a Ținutului al R.S.S.M., în 1983 – Muzeu de Stat de Studiere a Ținutului al R.S.S.M. Cu toate numeroasele reorganizări, pe parcursul întregii sale existențe în activitatea Muzeului au fost prezente două direcții principale – studierea naturii și culturii tradiționale a Basarabiei. De aceea în anul 1983, odată cu înființarea Muzeului de Istorie a Moldovei, Muzeul revine la profilul inițial de activitate, ca mai apoi, în 1991, să primească și denumirea adecvată activității sale – Muzeu Național de Etnografie și Istorie Naturală.

Din primii ani de existență, Muzeul devine un centru important de știință și cultură al Basarabiei, facându-se cunoscut nu numai în Imperiul Rus, dar și în Europa. Participând la diferite expoziții și întruniri, reprezentanții Muzeului au fost înalt apreciați. În această perioadă începe colaborarea cu unele muzeze din Franța, Germania, Austria și din alte țări. Printre personalitățile de vază care au contribuit la propărirea Muzeului au fost primul custode și preparator Franț Osterman, fondator colecției etnografie și custode Albina Osterman; directorii instituției: P. Gore, N. Floroi, I. Lepsi, N. Moroșan, naturaliștii: N. Zubovschi, I. Crasîlșic, S. Miler, V. Bezval, F. Porucic, M. Pocoară, B. Tarabuchin și alții. O pagină deosebită în istoria dezvoltării muzeului a înscris-o Societatea Naturaliștilor și Amatorilor de Științele Naturii din Basarabia, care a activat pe lângă Muzeu în anii 1904-1917.

Pe parcursul activității sale de mai mult de un secol, Muzeul a acumulat colecții petrografice, paleontologice, zoologice, botanice, arheologice, numismatice și etno-

Mândac", la nordul Moldovei. Sub egida Muzeului se află și complexul muzeal din Ivancea, Orhei, unde în incinta Conacului-Parc Balioz a fost creat Muzeul Meșteșugurilor Populare din Moldova. În cadrul acestui muzeu publicul vizitator are posibilitatea de a vizita expoziția permanentă consacrată trecutului și prezentului meșteșugurilor populare din Moldova.

În anul 2000, în cadrul muzeului, cu sprijinul Fundației SOROS-Moldova, a fost organizat Centrul de Informatică Muzeistică din Moldova și s-a început crearea Bazei de Date a Colecțiilor Muzeelor din republică. A fost creat și lansat în Internet site-ul „Muzeele Moldovei”.

Fiind patriarhul muzeografiei din Moldova, Muzeul a fost și rămâne unul din cele mai importante centre de știință și cultură a Republicii Moldova.

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală

CULTURA

Chișinăul salută Bucureștiul (Ambasada României, 1998);

Valori de artă tradițională din China (Ambasada R.P.Chineze, 1998);

Grafiță de carte a pictorului Igor Vieru (75 de ani de la naștere, 1998);

Monumenta Romaniae Vaticana (Ambasada României, 1999);

Israelul – la 50 de ani (Ambasada Israelului, 1999);

Chipuri biblice în gravură vest-europeană (1999);

Sufletul Ierusalimului (Expoziție foto, cu ambasada Israelului, 1999);

Fotografie – Arhitectura contemporană japoneză (Ambasada Japoniei, 1999);

Natură, istorie și civilizație la Dunărea de Jos, din România (1999);

Figuri din ceară, patologii ale corpului omenesc, din Sankt-Petersburg, Rusia (2000);

Fotografie – Patrimoniul natural și cultural al Republicii Moldova, în Beijing, Republica Populară Chineză (2000);

Nă credeam să-nvăță a muri vreodată (Către aniversarea a 150 de la nașterea lui M.Eminescu, 2000);

Din istoria cinematografiei Republicii Moldova (2000);

Expoziția de artă grafică franceză, secolele XVIII-XIX, Muzeul Național de Arte Plastice, Ambasada Franței (2000);

Năsterea artei în Europa: expoziție de fotografii gigantice, Uniunea Latină (2000);

Cercetări științifice și publicații. Acestea s-au conturat, mai întâi, prin efectuarea unor săpături arheologice la monumentul Hligeni (județul Orhei), efectuate de către N.Golțeva în anii 1989 și 1990. Mai apoi cercetările arheologice s-au desfășurat (și continuă până în zilele noastre) la monumentul getic Saharna (județul Orhei) sub conducerea lui A.Levinschi și în vatra sărgului medieval Lăpușna (județul Lăpușna), inițiate de dr.V.Ghimpu. Din anul 1991 muzeul și-a largit activitatea de cercetare prin organizarea Sesiunilor științifice anuale, care se totalizează la sfârșit de an prin *valorificări de patrimoniu și din săpăturile arheologice, printre-o tematică de cercetare variată a științelor istorice întreprinse de muzeografi*. Ulterior, comunicările prezentate la acest forum au început să fie publicate în *Anuarul Muzeului Național de Istorie a Moldovei*. Începând cu numărul 3, publicația anuală a muzeului se numește „*Tyrageta*”, întru memoria „tyragedilor” strămoșii de glorie ai Daciei antice. În anul 2000 a vizut lumina tiparului Anuarul „Tyrageta” cu numărul IX, iar sesiunea de la sfârșit de an s-a prefigurat a avea un caracter jubiliar – la ediția a X-a, care a și apărut de sub tipar la 18 mai 2001 – „*Tyrageta*”, X, iar în anul 2002 – „*Tyrageta*”, XI.

În muzeu s-au realizat mai multe publicații cu participarea integrală sau parțială a muzeografilor:

Tezaure din muzeele orașului Chișinău, secolele XVI-XVIII, Chișinău, 1994;

N.Chetaru. *Din istoria arheologiei Moldovei (Basarabia și Transnistria)*, Chișinău, 1994.

Muzeul Național de Istorie a Moldovei

A fost înființat în anul 1983. Edificiul, construit în anul 1842 ca sediu al gimnaziului de băieți, a suferit mult din cauza cutremurului din anul 1977, ca să fie reconstruit din temeli cu începere din anul 1982, ce a durat până la finisarea totală, anul 1987. Planificarea interioară a fost reconcepțuită în scopuri expoziționale, dar prin reproducerea fidelă a fațadei clădirii vechi.

Expoziții. Muzeul Național de Istorie a Moldovei își desfășoară expoziția permanentă, ce reflectă istoria Moldovei din cele mai vechi timpuri până în anii '50 ai secolului al XX-lea, și are un statut de rang național în sistemul de stat al instituțiilor de cultură.

Alte două expoziții permanente de o mai mică anvergură sunt amenajate special. Expoziția *Tezaur* – cu piese numismatice, medaliere, obiecte de cult și orfevrerie din aur și argint și, a doua, diorama *Bătălia Iași-Chișinău* – o imbinare de picturi pe pânză de dimensiuni impresionante cu elemente de machetă ce reconstituie în mărime naturală lupte din timpul celui de-al Doilea Război Mondial din localitatea Leușeni (județul Lăpușna).

Muzeul organizează aproximativ în fiecare lună expoziții tematice, care provin din fondurile proprii sau în colaborare cu alte muzeze și instituții, ambasade și centre culturale. Cele mai principale:

Stalinismul în destinele oamenilor (1990, expusă la Chișinău și în România);

Geto-Daci. Iстorie și civilizație (1990, din România);

Civilizația română în România (1991, din România);

Societatea românească în secolul XIX (1991, din România);

Istoria modernă a Basarabiei prin carte rară (1992);

Eu sunt lumina lumii – către sărbătoarea Sfintelor Paști (1993);

Basarabia în anii Primului Război Mondial – 80 de ani de la începutul primei conflagrații mondiale (1994);

Mijcarea pentru emanciparea națională din Basarabia și Transnistria (1994, în România);

Manuscris și carte rară din patrimoniul cultural național, în colaborare (1995);

Orheiul Vechi – vatră de istorie strămoșească (expusă la Chișinău și la București, 1995);

Dinozaurii se reinventă, Belarus (1996);

Expoziția plasticianului M. Grecu. 80 de ani de la naștere. Muzeul Național de Arte Plastice (1996);

Cele mai mari valori istorice și arheologice din muzeele Moldovei, în colaborare (1997);

Marele Eminescu în medalistică (1998);

Budapestea veche în imagini, ambasada Republicii Ungare (1998);

Vestigii arheologice ale tracilor timpurii în Republica Moldova (1998, expusă la Chișinău și în România);

MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A MOLDOVEI

IOAN GH. ODAINIC

ALMANAH ENCICLOPEDIC

VOLUMUL I

IOAN GH. ODAINIC

ALMANAH ENCICLOPEDIC

VOLUMUL I

Muzeul Național de Arte Plastice

În anul 1938, în cadrul unei ședințe a Societății de Arte Frumoase din Basarabia Alexandru Plămădeală a lansat propunerea de a înființa la Chișinău o pinacoteca municipală. Tot în acel an urmă să se deschidă cel de-al X-lea Salon de Artă, încadrând astfel în afara de artiști plastici – membri ai Societății de Arte Frumoase și-au expus lucrările și profesorii de desen de la diferite instituții de învățământ din Chișinău. Una dintre condițiile de participare era ca lucrările, care urmău să fie selectate de un juriu special format, să fie donate pentru viitoarea Pinacotecă. Astfel, din cele 291 de lucrări expuse în cadrul acestui salon au fost triate 128. La ele s-au mai adăugat încă 21 de opere-donații particulare. Mai târziu, la solicitarea lui A. Plămădeală, Ministerul Culturii și Artelelor din România a transmis pentru Pinacoteca din Chișinău 12 opere de artă.

La 26 noiembrie 1939, în incinta Primăriei orașului Chișinău a fost inaugurată Pinacoteca municipală, având un fond inițial de 161 de lucrări. La acest eveniment cultural deosebit a fost prezent și sculptorul A. Plămădeală, care a fost nu doar promotorul ideii organizării Pinacoteci, dar a contribuit prin toate mijloacele la realizarea ei definitivă. Primul director al Pinacoteci a fost numit August Baillarye.

În anul 1940, după anexarea Basarabiei la URSS, Pinacoteca Municipiului Chișinău a fost reorganizată în Muzeul Republican de Arte Plastice al RSSM. Așadar, în baza celor menționate mai sus, avem dreptul să considerăm colecțiile Pinacoteci Municipale drept punct de pornire sau nucleul fondării actualului Muzeu Național de Arte Plastice al Republicii Moldova.

În 1941, colecțiile Muzeului au fost evacuate în or. Harkov (Ucraina). Astăzi, cu regret, nu cunoaștem aproape nimic despre soarta acestora, fiind, probabil, distruse sau înstrăinăte în timpul strămutărilor.

Începând cu anul 1944, Muzeul Republican de Arte Plastice își reîncepe activitatea în unul dintre cele mai fastuoase edificii din Chișinău – casa sau „palatul” lui Vladimir Hertz, construită între anii 1903-1905. Autorul proiectului a fost arhitectul austriac H. Lonsky. Acest edificiu reprezintă o adevarată capodoperă arhitectonică, construit în stil baroc vienez, cu o deosebită bogăție ornamentală atât în exterior, cât și în interior.

În 1957 muzeul i-a fost transmisă și casa avocatului M. Kligman, amplasată în imediata apropiere de prima. Aceasta din urmă a fost construită la sfârșitul secolului al XIX-lea în stil neoclasicist.

Din 1988 sediul principal al Muzeului casa Hertz a fost închis pentru restaurare, iar sălile din casa lui Kligman au fost reamenajate ca depozite pentru păstrarea patrimoniului.

Începând cu anul 1989 și până în prezent activitatea Muzeului Național de Arte Plastice se desfășoară în incinta clădirii cu nr. 115, de pe str. 31 August 1989. Tot în sălile acestui edificiu este organizată și expoziția permanentă a Muzeului. Această monument de arhitectură a fost construit în anul 1900, după proiectul arhitectului

A. Bernardazzi în stil neoclasicist cu elemente gotice. Inițial, aici a funcționat liceul de fete „Principesa Natalia Dadiani”.

După reluarea activității în 1944, Muzeul continuă să-și îndeplinească funcțiile sale specifice: colecționarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural-artistic, în vederea studiului, educației și al recreerii.

Completerea colecțiilor Muzeului se face prin politica de achiziții: cumpărări, donații, transferuri și.a. Astfel, datorită caracterului perpetuu al acestui proces, în prezent patrimoniul Muzeului Național de Arte Plastice numără peste 44 mii de lucrări, care, sub aspectul structural, se prezintă astfel:

- Colecția de artă antică (monedă, sculptură, artă decorativă)
- Colecția de artă medievală (icoane, obiecte de cult, carte veche)
- Colecția de pictură moldovenească, sec.XIX-XX
- Colecția de grafică moldovenească, sec.XIX-XX
- Colecția de sculptură moldovenească, sec.XIX-XX
- Colecția de artă decorativă moldovenească (covoare, tapiserie, ceramică, obiecte de lemn, de sticlă etc.) sec.XX
- Colecția de pictură și miniatuură rusă, sec.XVIII-XX
- Colecția de grafică rusă, sec.XVIII-XX
- Colecția de sculptură rusă, sec.XVIII-XX
- Colecția de artă decorativă rusă, sec.XIX-XX
- Colecția de pictură și miniatuură vest-europeană, sec.XV-XX (Italia, Franța, Austria, Olanda, Flandra, Anglia, Spania)
- Colecția de sculptură vest-europeană, sec.XVIII-XX
- Colecția de numismatică și medalistică (România, Germania, Franța, Italia, Polonia, Rusia, Bulgaria, Danemarca, Spania, Grecia, Belgia, Suedia, Elveția, Ungaria, Egipt, Spania, Irlanda, S.U.A.), sec.XVI-XX.

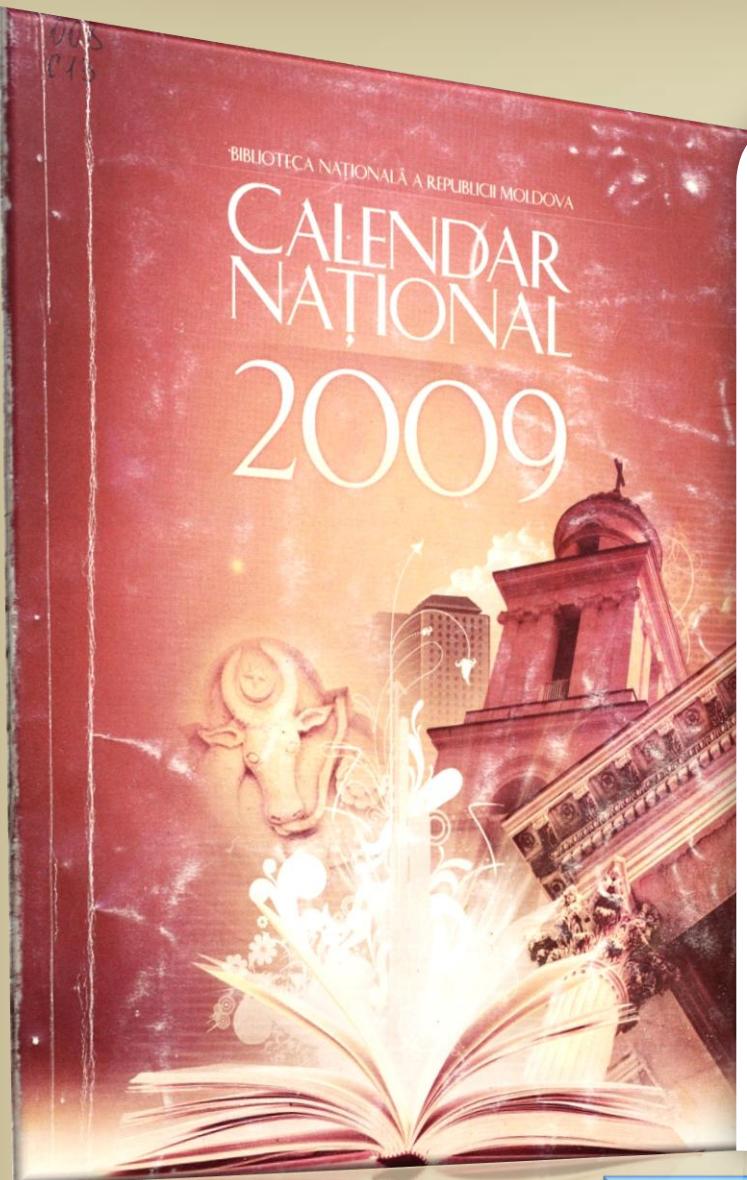
Una dintre sarcinile primordiale ale Muzeului este cea a conservării și restaurării pieselor de patrimoniu. La realizarea acesteia lucrează o echipă de restauratori, care, cu deosebită măiestrie și minuțiozitate, redau și prelungesc viața multor opere de ocontestabilă valoare artistică.

Domeniul de activitate și cercetare științifică încadrează strategia de organizare și valorificare a patrimoniului Muzeului. Muzeografi și cercetătorii științifici își concentrează eforturile asupra procesului de evidență căt mai complete și mai ample a acestuia. Totodată, cercetătorii științifici, în rezultatul unei vaste activități de documentare, contribuie prin investigațiile lor la acumularea de informații și date fiind astfel scoase din anonimat opere de o excepțională valoare care sunt aduse în atenția publicului larg.

Expoziția permanentă a MNAP, cu genericul „Artă națională și universală”, include cele mai reprezentative opere din patrimoniul Muzeului. În cadrul acesteia, arta națională a beneficiat de spații cele mai ample.

În cadrul expunerii s-a dorit reflectarea evoluției artei naționale începând cu sf.sec.

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTE PLASTICE

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTE PLASTICE

*Muzeul Național de Arte Plastice
1939*

A fost fondat în 1939 de către sculptorul și pictorul Alexandru Plămădeală și alți artiști plastici basarabeni. La 26 noiembrie 1939 la Chișinău, în incinta Primăriei, a fost înființat primul muzeu public de artă – Pinacoteca Municipiului Chișinău, custodește fiind numit Auguste Baillaryre. Fondul inițial a fost de 161 de opere de artă, în baza colecțiilor personale ale fondatorilor și a donațiilor, lucrările ale artiștilor plastici basarabeni și români, care au servit drept bază la fondarea primului muzeu public de arte plastice din Basarabia.

În toamna anului 1940, a fost reorganizată în Muzeu Republican de Arte Plastice. În timpul celei de a doua conflagrații mondiale și cu venirea puterii sovietice a fost distrus patrimoniul național din muzeele Basarabiei. Colecțiile bogate ale Muzeului Etografic, ale deținătorilor particulari, cele ale Arhivei Centrale au fost încărcate în vagoane și expediate în Rusia. Colecțiile Muzeului de Arte Plastice din Chișinău au fost expediate la Larkov și nu au fost restituite nicăieri astăzi.

Soarta acestei colecții rămâne până astăzi necunoscută. După război se începe înființarea unor instituții de cultură și se ia totul de la început, de parcă în Basarabia până la "40 fusesse un desert cultural". Se aduce de la Moscova cu titlul de "ajutor fratesc" 51 de tablouri, 5 sculpturi și 49 de grăfice, care aveau să constituie baza noilor colecții ale muzeului care își reia activitatea (1944).

Cu timpul colecția muzeului s-a completat cu icoane vechi, cu lucrări ale pictorilor basarabeni și ale maeștrilor din Rusia, Europa Occidentală, Japonia, India, China. Către finele anului 1972 colecția numără peste opt mii de exponate. O deosebită atenție s-a acordat achiziționării de la colecționarii particulari. În 1962 muzeul a primit în dar colecția fondului profesor de la École de Belle Arte din Chișinău, pictorul Auguste Baillaryre. Ea conține opere ale artiștilor plastici basarabeni de la începutul sec. XX. Alte donații au mai facut S. Croitor-Phakadze (1967) și V. Blinova (București, 1979), A. Ostap (1995) etc.

Căteva colecții particulare i s-au oferit muzeului în dar. Un loc aparte în expoziție îl ocupă compara-

timentele consacrate artiștilor plastici din Moldova. Muzeul dispune de o colecție importantă de icoane și obiecte de artă populară, de lucrări ale pictorilor din Basarabia.

Fondurile actuale numără peste 30 mii de exponate achiziționate de la artiști plastici basarabeni, de colecționari și din alte surse. Operele de artă din parimoniu muzeistic sunt grupate în 5 compartimente: artă medievală și creație populară, icoane, obiecte de cult, tipărituri vechi; artă plastică din Moldova, picturi, sculpturi, lucrări de artă decorativă, grafică de manuscris din sec. XV-XVIII, opere ale plasticienilor basarabeni din sec. XIX și începutul sec. XX; Vladimiro Okușko, Pavel Šilingovschi, Eugenia Maleșevschi, Auguste Baillaryre, Alexandru Plămădeală, opere ale artiștilor plastici contemporani Igor Vieru, Mihai Greco, Valentina Rusu-Ciobanu, Glebus Sainciuc, Eleonora Romanescu, Aurel David, Claudia Cobizbă, Lazăr Dubinovschi, Ilie Bogdănescu, Ada Zevin, Filimon Hämäru, Elena Bontea, Sergiu Cuciuc, Gheorghe Brăbie, Iurie Canașin, Alexei Colăneac, Emilian Chilcescu, Maria Saka-Răcălă etc.; artă vest-europeană (picturi, grafică, desene, acuarele ale pictorilor flamani, olandezi, italieni, francezi, germani: Bernardino Luini, Karel van Mander, Gregorio Vasari, Luca Giordano, Albrecht Dürer, William Hogarth, Pierre-Auguste Renoir); artă rusă, lucrările pictorilor Orest Kiprenski, Ivan Aivazovski, Ivan Šișkin, Aleksei Savrasov, Karl Briullov, Aleksei Venetjanov, Vladimir Serov, Ilya Repin, Ivan Kramskoi, Viktor Vasnetsov; artă orientală, pictură japoneză.

În cadrul muzeului se organizează expoziții permanente și temporare, se elaborează studii în domeniul istoriei artelor, se face critici de specialitate. Pe lângă muzeu activează Centrul Republican de Restaurare.

Atât la fondarea lui, cât și după război și chiar până în prezent Muzeul Național de Arte Plastice a funcționat și continuă să funcționeze numai în edificii adaptate. Sediul central este în restaurare din 1995, se află în două clădiri unite printre galerie: casa proprietarului Vladimir Hertzta, jurist de profesie, pe primăvara a lui Chișinău (1918-1919). Casa a fost construită după proiectul unui arhitect austriac, în stil baroc vienez, cu o garnitură decorativă bogată atât în interiorul clădirii, cât și pe fațadă, cu sculpturi, basoreliefuri și pictură murală. La execuția elementelor decorative a participat și sculptorul basarabean N. Colun. În 1957 se a repartizată și casa avocatului Moisei Kligrman, construită în stil clasic (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 1).

Al doilea sediu se află în clădirea ce a aparținut până la 1945 Liceului Principesa Dadiani. După război aici își avea sediul Comitetul Central al Partidului Comunist din RSSM (1945-1964), Palatul pionierilor și al elevilor, iar apoi stânga găzduia Societatea republicană Știință (1964-1976), apoi Muzeul de Istorie a Partidului Comunist din RSSM (1976-1988).

Alte aniversări

Din 1989 își desfășoară activitățile muzeisticașezionă, parțial de păstrare a fondurilor, precum și cea administrativă (str. 31 August 1989, 115). Acest edificiu la fel este monument de istorie și arhitectură cu istoria sa aparte. Este de o valoare artistică și istorică deosebită.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Bogdănaș, Silvia. Muzeul de Arte Plastice nu are unde să-și expună patrimoniul [la 60 de ani de la fondare] / Silvia Bogdănaș // Flux: cotid. nat. - 2000. - 18 mai. - P. 1.

Florea, Ana. Expoziții jubiliare : [la 60 de ani de la fondare Muzeul Naț. de Arte Plastice a inaugurat expoziția și expoziție de gravură franceză] / Ana Florea // Tăra. - 2000. - 25 iul. - P. 4.

Gafton, Marcela. Muzeul Național de Arte Plastice deține 400 de stampe japonene / Marcela Gafton // Flux : cotid. nat. - 2003. - 5 febr. - P. 4.

Muzeul Național de Arte Plastice // Chișinău: Encic. - Chișinău: Muzeum, 1997. - P. 333-334.

Muzeul Național de Arte plastice la o aniversare [de 60 de ani de la fondare] // Mesagerul. - 2000. - 23 mai. - P. 7.

*Muzeul Național de Arte Plastice // Literatura și arta Moldovei: Encic. vol. 2. - Chișinău, 1986. - P. 52-53.

Negrută, Vasile. Compensare, act politic ori act cultural? / Vasile Negrută // Tăra. - 1995. - 15 aug. - P. 4.

Petraschin, Raisa. Din istoria fondării Muzeului Național de Arte Plastice / Raisa Petraschin // Lit. și arta. - 1999. - 23 sept. - P. 6.

Petraschin, Raisa. Lăcaș și patrimoniu: probleme de o vîrstă cu instituție care numește Muzeu Național de Arte Plastice / Raisa Petraschin // Moldova Soverană. - 2001. - 12 sept. - P. 4.

Petric, Mihai. Moldova e unică țară din Europa care nu are un veritabil Muzeu Național de Arte Plastice / Mihai Petric // Luceafărul. - 2000. - 3 noiemb. - P. 10.

Plămădeală, Olga. Societatea de Belle-Arté din Chișinău : [din istoria fondării Muzeului Național de Arte Plastice] / Olga Plămădeală // Viața Basarabiei. - 1939. - Nr. 1. - P. 51-54.

Ploșniță, Elena. O problemă care mistuie energia multor muzeografi: [îst. Muzeului Naț. de Arte Plastice] / Elena Ploșniță // Lit. și arta. - 2000. - 11 mai. - P. 4.

Romanescu, Eleonora. Vom salva pinacoteca Muzeului de Arte Plastice ? / Eleonora Romanescu // Lit. și arta. - 1995. - 14 dec. - P. 3.

Zbârnea, Tudor. Suntem mai bogăți decât orice bancă de la noi! [interviu cu dir. Muzeului Naț. de Arte plastice Tudor Zbârnea] / consemnatare: Marcela Gafton // Flux: ed. de vineri. - 2003. - 7 febr. - P. 12.

Gimnaziul Dadiani (Muzeul de Arte Plastice) din Chișinău [Ressursă electronică]//<http://www.patrimoniu.md/index.php>

ALMANAH ENCICLOPEDIC

VOLUMUL I

IOAN GH. ODAINIC

CULTURA

99

Muzeul Literaturii Române „M. Kogălniceanu”

Din inițiativa Uniunii Scriitorilor din Moldova Sovietul Ministrilor al RSSM prin hotărârea nr. 108p din 10 februarie 1965 a creat la Chișinău Muzeul Republican de Literatură. Noua instituție și-a început activitatea la 1 aprilie același an sub egida și în sediul Uniunii Scriitorilor.

În 1983 Muzeului i s-a conferit numele scriitorului și savantului-enciclopedist Dimitrie Cantemir. În 1991 a fost transformat în Centrul Național de Studii Literare și Muzeografie „M. Kogălniceanu”, iar în 1997 devine Muzeul Literaturii Române „M. Kogălniceanu”.

Spre deosebire de alte instituții similare de cultură înființate pe baza unor colecții sau fonduri deja existente, Muzeul a pornit efectiv de la zero, fără nici o filă de carte, fără nici o pagină de manuscris. De aceea, chiar din primele zile a fost inițiată o muncă enormă de depistare și de colectare a valorilor culturii și literaturii noastre de secole, de reconstruire a procesului literar românesc de la originii până în zilele noastre. Această acțiune, la care au participat cu multă dragoste, elan și entuziasm numeroși studenți din acei ani de la Chișinău, Bălți și Cernăuți, a căpătat o amploare deosebită. Au fost vizitate aproape toate satele și orașele din republică, precum și cele din regiunile Cernăuți și Odesa (Ucraina). Astfel au fost salvate de la distrugere și dispărțite numeroase valori ale patrimoniului nostru cultural-artistic care se mai păstrau la unii intelectuali, dar și la oamenii simpli. De aceea astăzi se poate afirma, fără nici un risc de exagerare, că majoritatea compatrioșilor pierduse orice speranță la renaștere națională, a fost cu adevărat patriotică.

Regretatul Gheorghe Cincilei (1936-1999), director-fondator al Muzeului și animator al tuturor activităților în cadrul lui, colectivul instituției respective în primii patru-cinci ani au făcut deosebit de mult pentru propagarea literaturii clasice și contemporane, cât și pentru acumularea fondurilor fără de care e de neconceput existența unui asemenea centru de cultură. În prezent fondurile, care sunt adevărate carte de vizită a Muzeului, numără aproape 100 de mii de unități de păstrare. Multe din acestea sunt rarități bibliografice de o neîndoioelnică și mare valoare literară și științifică.

Dintre colecțiile cele mai importante:

1. CARTI. Este fondul cel mai bogat și variat. Cuprinde peste 22 de mii de volume, datând din secolele XVI-XXI, cu caracter laic și religios. Cea mai veche carte conține opera Sfântului Dionisi Areopagitul și a apărut în 1572, în limba latină, cu titlul *Be ati Dionysii Areopagitaे martyris inglyti*, Lvgydvi. Alte ediții cu caracter religios: *Evanghelie ucitelinoe* (*Evanghelie de învățătură*), Kiev, Lavra Pecerska, 1637, una din numeroasele cărți tipărite sub supravegherea mitropolitului Petru Movilă; *Antologion*, București, 1736; *Antologionul ce să zice floarea cuvintelor*, Iași, 1755; Cazanie, Râmnice, 1781-1782 (reproduce aproape integral textul *Cazaniei* lui Varlaam de la 1643); Liturgie, Chișinău, 1815 §. a

O deosebită valoare reprezintă edițiile cu caracter laic, care sunt un indiciu al

100

dezvoltării spirituale a neamului și a integrării lui în rândul națiunilor civilizate ale lumii. Cele mai multe tipărituri sunt cărți ale scriitorilor noștri clasică: D. Cantemir, *Cartea despre sistemul religiei mahamedane* (în limba rusă), S. Petersburg, 1722; D. Cantemir, *Istoria Imperiului Otoman* (în limba germană), Hamburg, 1745; M. Kogălniceanu, *Istoria Valahiei, a Moldovei și a valahilor transdanubieni* (în limba franceză), Berlin, 1837; Al. Donici, *Fabule*, Iași, 1840; B. P. Hasdeu, *Ion Vodă cel Cumpălit*, București, 1865; V. Alecsandri, *Dumbrava Rosie*, București, 1872; C. Negruzzi, *Păcatul tinereții*, București, 1872, §. a.

Muzeul se află și în posesia unor prețioase ediții ale clasicilor latini, ruși, francezi ucraineni și ale altor popoare.

2. MANUSCRISE. Colecția respectivă include manuscrise (mai mult de 23 de mii de unități) de epocă, dar și de date recentă. Amintim, înainte de toate, o variantă incompletă a romanului popular *Varlaam și Ioasaf* din sec. XVIII, ajuns la Muzeu spre sfârșitul anului 1965. A fost depistat prin anii '30 ai sec. al XX-lea la mănăstirea Vărzărești și copărtat în 1926 la Tipografia Liceului Industrial din Chișinău. Noi pe foaia de titlu *Întru aceeași zi viața cuvioșilor părinti Varlaam și Ioasaf de la Indu* sugerăază că textul a făcut parte dintr-o culegere de „vieți ale sfintilor”.

Muzeul mai definește cărți-manuscris în limbile română și slavonă, numeroase zapisuri de la sfârșitul sec. XVIII. O importanță aparte, artistică și documentară, are pentru cultura românească carnetul cu versuri ale poetului Alexei Mateevici, care înseriază și celebre poezie „Limba noastră”, precum și scrisorile acestuia trimise de pe front soției.

Majoritatea manuscriselor aparțin scriitorilor contemporani: Liviu Rebreanu, George Meniuc, Liviu Damian, Vlad Iovăniță, Nicolai Costenco, Vladimir Beșleagă, Anatol Ciocanu, Valeriu Babanski și alții.

3. PERIODICE. Cele 17 mii de unități de păstrare, căte insuimează la ora actuală colecția în cauză, sunt în cea mai mare parte publicații periodice apărute după 1940. Dar Muzeul dispune și de periodice din sec. XIX și din prima jumătate a sec. al XX-lea. Este adevărat, însă, că acestea sunt în număr redus.

Menționăm pentru început primele numere din „Magazin istoric pentru Dacia”, întărită revistă din Țara Românească, care începe să apară din 1845, sub redacția lui A. Treboniu Laurean și N. Bălcescu. Este destinată după modelul „Arhivei Românești” a lui M. Kogălniceanu, publicării documentelor istorice referitoare la poporul român; „Columna lui Traian”, revistă editată de B. P. Hasdeu începând cu anul 1870 și unde marele savant și-a publicat studiile sale comparative de folclor și etnografie; „Gazeta Bucovinei” pe anul 1892 (colecție completă), ce conține un bogat material despre tradiții și obiceiurile românilor bucovineni. Dintre publicațiile mai importante din prima jumătate a sec. XX în patrimoniul Muzeului se păstrează „Viața românească”, ce s-a editat din 1906 la Iași, sub conducerea cunoștințului scriitor și om politic Constantin Stere; „Revista Fundațiilor Regale”, 1934; „Gândirea” din anii 1921-1931, la care au colaborat asemenea personalități ca L. Blaga, Cezar Petrescu.

**MUZEUL LITERATURII ROMÂNE
“M. KOGĂLNICEANU”**

PERIODICA DE TRANZITIE. ANII 1989-2008

ALMANAH ENCICLOPEDIC

CULTUR

GHEORGHE BACIU

ORAŞUL BĂLTI ŞI OAMENII LUI

Muzeul de Istorie și Etnografie din Bălți a fost prima instituție de stat, care s-a preocupat de studierea și păstrarea tradițiilor culturale. Muzeul a fost fondat în 1960; primul director a fost Petru Gurișencu, iar în calitate de muzeograf a activat Gheorghe Boiangiu. Cu regret, s-au păstrat puține date despre activitatea acestui muzeu. Cea mai tristă este perioada aflării muzeului, timp de 30 de ani, în sediul Catedralei „Sf. Împărați Constantin și Elena”, după ce interiorul ei a fost nemilos devastat: icoanele - distruse, pereții - acoperiți cu multe straturi de vopsea. În acea perioadă la cărma muzeului se aflau I. Jilin, I. Bălan, J. Bondarenco și V. Beșliu.

Ulterior, la identificarea și păstrarea tezaurului cultural-istoric al plaiului bălțean au participat și alți colaboratori-entuziaști dezinteresați, în frunte cu actualul director, doamna Ludmila Dobrogeanu: Tamara Dubai, Lucia Neagu, Lidia Leșan, cunoscută actriță Lidia Noroc-Pânczaru, iar unii promotori ai culturii naționale și-au început aici activitatea. În ultimii ani, această instituție este ctitorită grijuilu de Secția Cultură a executivului bălțean, de dna Inga Cojocaru, specialist principal în domeniul bibliotecii, patrimoniului și muzeelor al secției nominalizate, de dna Zinaida Dolintă, directorul Bibliotecii Municipale „E. Coșeriu”.

314

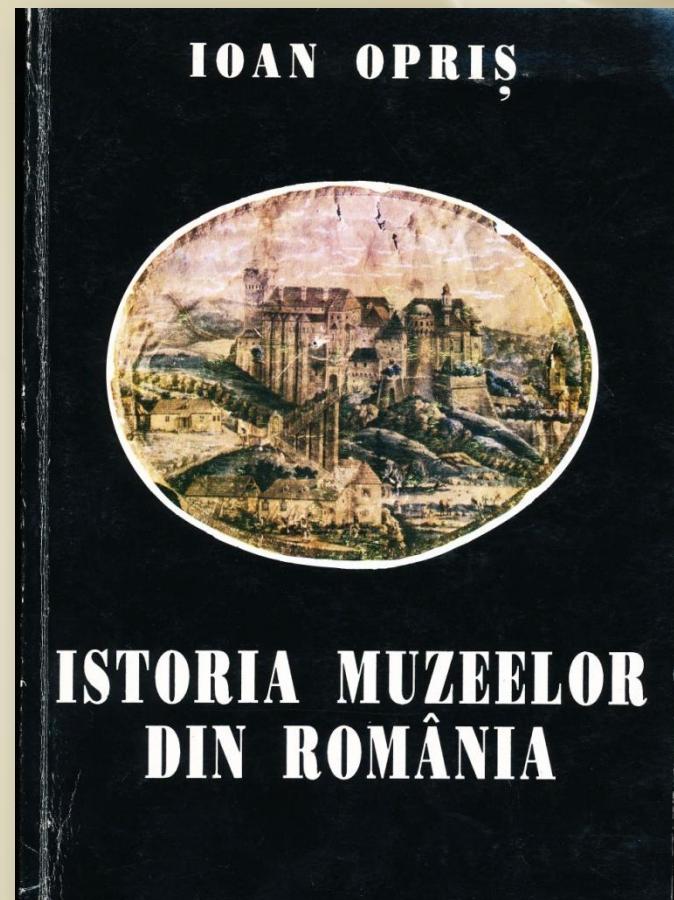
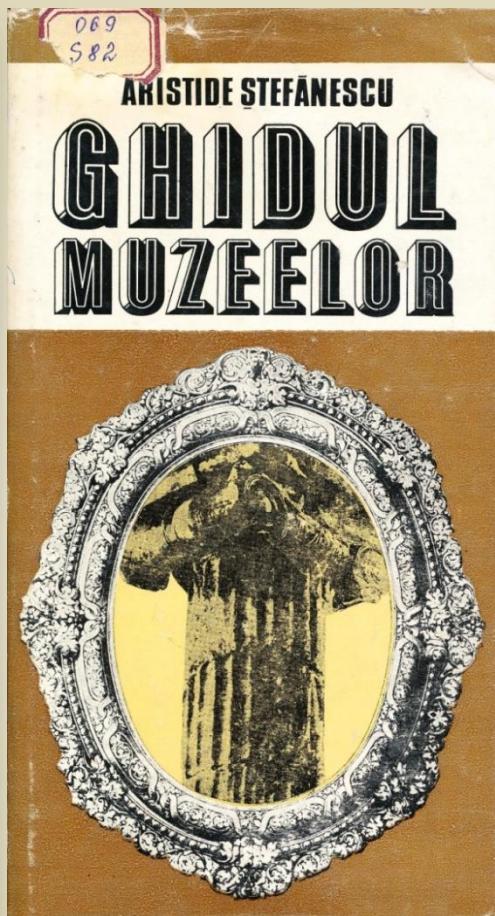
Colaboratorii Muzeului de Istorie și Etnografie, aflat în incinta Catedralei „Sf. Împărați Constantin și Elena” (Anii '60-'70 ai sec. XX)

În 1991, muzeul a fost transferat în localul clubului „Constructorul”, intr-o clădire avariată de pe strada Păcii, 49, unde s-a aflat timp de 15 ani. Lăudabil este faptul că autoritățile publice locale au contribuit mai apoi la acordarea unui spațiu adekvat pentru muzeu. Astfel, prin decizia (nr. 78) domnului primar Vasile Panciuc, din 12 februarie 2004, Muzeul de Istorie și Etnografie i s-a oferit un local pe strada Lăpușneanu, 2. Actualmente, peste 30 mii de exponate, păstrate cu mare grijă de colaboratorii muzeului, ne povestesc despre trecutul îndepărtat al orașului. Pentru vizitatori se organizează expoziții tematice.

315

MUZEUL DE ISTORIE ȘI ETNOGRAFIE DIN BĂLȚI

MUZEE DIN ROMÂNIA

MUZEE VIRTUALE

<http://www.google.com/culturalinstitute/project/art-project>

<http://www.louvre.fr/>

<http://www.mfa.org/explore>

<http://www.britishmuseum.org/>

<http://www.guggenheim.org/>

<http://www.tur.muzeultaranuluiroman.ro/>

<http://www.museevirtuel-virtualmuseum.ca/index-fra.jsp>

<http://www.musee-virtuel.com/>

LINK-URI UTILE

<http://network.icom.museum/icom-moldova/icom-moldova/muzeele-moldovei/>

<http://network.icom.museum/international-museum-day>

<http://icom.museum/events/international-museum-day/>

<http://nuitdesmusees.culture.fr/>

<http://www.noapteamuzeelor.ro/>

[http://www.nationalmuseum.md/ro/European Night of Museums 2014](http://www.nationalmuseum.md/ro/European_Night_of_Museums_2014)

<http://www.mc.gov.md/ro/content/noaptea-europeana-muzeelor-organizata-anul-2014-sub-patronajul-ministerului-culturii>

<http://www.moldova.org/moldova-va-marca-pentru-al-9-lea-consecutiv-noaptea-europeana-muzeelor/>

<http://www.muzeu.md/>

Realizat de
Natalia CULICOV
Şef oficiu Referințe Bibliografice

Bălți, 2014